

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТНИКЪ KURYER WILEŃSKI

ВЫХОДИТЬ по Вторникамъ, Четвергамъ и Субботамъ.

WYCHODZI we Wtorki, Czwartki i Soboty.

Рок 1863.

Przedpłata: Roczna: W Wilnie rs. 10 Z przesyłką — 12 Półroczna: W Wilnie — 5 Z przesyłką — 6

Kwartalna: W Wilnie — 3 Z przesyłką — 3 k. 50 Miesięczna — 1 Za wiersz do 40 liter ogłoszenia płaci się k. sr. 17.

СОДЕРЖАНИЕ.

Часть официальная: Путешествие ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА.—Предложение г. главного начальника края.—Переименование по службам.—Иль, Русского Ивана.—Конискаяция ильный.—Высочайшие указы.—Варшава.

Часть неофициальная: Общее обозрение.—Италия.—Франция.—Англия.—Дания.—Швеция.—Греция.—Телеграф.—Депеша.

Текущая новость.—Виленский дневник.—Объявления.

Часть Официальная.

С. Петербургъ, 22-го июля.

Вчера, 20 июля, въ 5 1/2 часовъ по полудни, ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, благополучно прибывъ изъ Финляндии въ С.-Петербургъ, изволилъ отправиться по желѣзной дорогѣ въ Царское Село. (Р. Инв.)

Тавастусъ, 18 июля.

Вчера, въ 6 часовъ вечера, ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ изволилъ смотрѣть стрѣльбу въ цѣль всѣхъ 10 финскихъ стрѣлковыхъ баталіоновъ; стрѣляли съ трехъ дистанцій: 200, 500 и 1.000 шаговъ; результаты стрѣльбы были весьма хороши.

Послѣ того, ЕГО ВЕЛИЧЕСТВО выехалъ изъ лагеря и, въ сопровожденіи многочисленной свиты, объѣзжалъ живописныя окрестности Тавастуса. Повсюду на пути ГОСУДАРЯ ожидали толпы жителей, съхватившихся съ разныхъ мѣстъ Финляндии; дамы махали платками, мужчины поднимали вверхъ свои шляпы и кричали ура. Въ загородномъ публичномъ саду, на высокомъ берегу озера Хатула, приготовленъ былъ въ павильонѣ вечерній чай. Съ балкона ГОСУДАРЬ любовался прекраснымъ видомъ на озеро и окружающія мѣстныя горы. Сойдя къ пристани, гдѣ ожидалъ маленкій пароходъ, купленный недавно военными въдомствомъ съ Таммерфорскаго завода, для устройства быстрого сообщенія на внутреннимъ озерамъ, ЕГО ВЕЛИЧЕСТВО катался на этомъ красивомъ пароходѣ по озеру. На берегу, у дачи г. Кнорринга, пристань была усыпана цвѣтами, украшена гирляндами и флагами; обстановка изъ дамъ, кавалеровъ и дѣтей—при приближеніи царскаго парохода, проишли хоромъ по русски „Боже царя храни.“ ГОСУДАРЬ изволилъ возвратиться въ Тавастусъ къ 10 часамъ вечера.

Сегодня, 18 числа, съ ранняго утра, собранныя въ лагерѣ войска выступили на маневры, произведенные въ присутствіи ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА на высотахъ по дорогамъ въ Або и Бьернеборгъ. Войска, раздѣленные на двѣ стороны, попеременно обороняли и атаковали эти крутыя, лѣсистыя высоты, усиленные вновь построенными батареями и ложементами. ГОСУДАРЬ былъ вполне доволенъ всеми дѣйствіями обѣихъ сторонъ: финскіе поселенные баталіоны, не смотря на кратковременный сборъ въ лагерѣ, изумляли своею находчивостію и порядкомъ, сохраннымъ во время всѣхъ движеній по мѣстности, крайне пересѣченной. Финляндская N. 1-я батарея не уступала пехотѣ въ подвижности и поворотливости. Послѣ сигнала „отбой“, ГОСУДАРЬ еще разъ благодарилъ начальниковъ за отличное состояніе этихъ импровизированныхъ войскъ, и пропустилъ мимо себя всѣ колонны, возвращавшіяся въ лагерь, при звукахъ національныхъ финскихъ пѣсенъ. Финскіе солдаты смотрѣли весело и воинственно, и отъвѣчали съ энтузіазмомъ на привѣтствія своего ГОСУДАРЯ.

Послѣ ранняго обѣда, ЕГО ВЕЛИЧЕСТВО, въ 5 часовъ по полудни, изволилъ выѣхать по желѣзной дорогѣ въ Гельсингфорсъ. (Р. Инв.)

ВСЕПОДДАННѢЙША ПИСЬМА.

Отъ временно-облаженныхъ крестьянъ подольской губернии, балтскаго уѣзда, емловской волости.

„Всезакусѣйшій МОНАРХЪ, „Всемилолюбивѣйшій ГОСУДАРЬ!

„Мы, временно-обязанные крестьяне Подольской губернии, балтскаго уѣзда, емловской волости, собравшись на волостной сходѣ, единодушно постановили заявить письменно ВАШЕМУ ИМПЕРАТОРСКОМУ ВЕЛИЧЕСТВУ наши вѣрнопопданническія чувства и преданность нашу Вамъ и дорогому нашему русскому отечеству.

„Мятежные поляки задумали пронырливыми путями поднять оружіе противъ отечества нашего; Подольскіе поляки еще осмѣлились написать къ Вамъ, ГОСУДАРЬ, что будто и мы хотимъ быть поляками. До настоящаго времени, въ нашихъ мѣстахъ нѣтъ мятежниковъ, но еслибъ появились, то докажемъ имъ, что мы всегда были и остаемся вѣрными сынами нашего отечества, Россіи; докажемъ, сколько мы ихъ ненавидимъ; отомстимъ имъ за нашихъ предковъ, которыхъ они замучили. Обищанія лести и выдуманныя ими золотыя грамоты на насъ не подѣйствуютъ. Мы знаемъ, что одинъ нашъ законный Царь, помиловавшій теперь насъ, не оставитъ своею милостію и напередъ. Жизнь

наша и имущества принадлежать Вамъ и отечеству. По Вашему, Царь, мановенію мы поголовно ополчимся и пойдемъ на защиту Отечества.

„Умолимъ ВАШЕ ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО снять своимъ Царскимъ словомъ съ насъ клевету, введенную помѣщиками, что будто мы хотимъ быть поляками, и считать насъ вѣрными своими подданными и сынами святой нашей православной вѣры. Готовы мы жизнью и имуществомъ доказать это на дѣлѣ, и мы не перестаемъ молить всемогущаго Бога о исполненіи ВАШЕМУ ИМПЕРАТОРСКОМУ ВЕЛИЧЕСТВУ и всему Августѣйшему роду здравія, спасенія, во всемъ благомъ поспѣшенія и на враговъ побѣду и одоленіе.

„ВАШЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА вѣрнопопданніе.“ (Слѣдуютъ подписи). (Сѣв. Поч.)

Отъ южныхъ поселенъ 1-го округа Харьковскаго поселенія.

„Всемилолюбивѣйшій ГОСУДАРЬ!

„При единодушномъ изъявленіи Тебѣ чувствъ отъ всѣхъ Твоихъ вѣрнопопданнихъ, осмѣливаемся и мы, южныя поселеніе 1-го округа Харьковскаго поселенія, открыть Тебѣ свое сердце.

„Мы посвятили для сего день 4-го іюня, праздничный нами ежегодно, тотъ незабвенный день, когда въ 1857 году Ты вызвалъ насъ къ новой жизни, послѣ 40-лѣтней бытности нашей въ званіи военныхъ поселенъ.

„Великій ГОСУДАРЬ! Въ безконечномъ ряду Твоихъ благотворившихъ для отечества нашего дѣяній, первоначальнымъ изъ нихъ было преобразование поселенъ. На насъ первыхъ, изъ великой семьи русской, обратилъ отеческій ясный взоръ Твой.

„Въ счастливѣйшіе для насъ дни пребыванія Твоего въ Чугуевѣ, мы повергали предъ Тобою слова любви и благодарности; а нынѣ, когда враги дерзнули послѣгнуть на цѣлость Твоей державы, мы проищемъ только поведѣть—и нѣтъ такой жертвы, великій ГОСУДАРЬ, на которую не подвинула бы насъ всѣхъ безпредѣльная любовь къ Тебѣ. Повели, отецъ нашъ, и мы станемъ всѣ—отъ мала до велика. Каждый изъ насъ, умирая, положитъ своимъ дѣтямъ одинъ лишь завѣтъ: пусть они любятъ Тебя, обожаемый нами ГОСУДАРЬ, столько же, сколько мы, отцы ихъ. Послѣднимъ предсмертнымъ словомъ каждого изъ южныхъ поселенъ будетъ Твое имя, съ молитвою за Тебя къ Богу.“ (Слѣдуютъ подписи). (Сѣв. Поч.)

Г. главный начальникъ края, предложеніемъ отъ 5 сего іюля за N. 5455, уведомляя г-на начальника Виленской губерніи, что объ увольненіи отъ должности Виленскаго вице-губернатора, камергера Двора ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА, дѣйствительнаго статскаго совѣт. НАБОКОВА и назначеніи на его мѣсто члена отъ министерства финансовъ Дисненскаго повѣрочной комисіи, надворнаго совѣтника ПОЛОЗОВА, его высокопревосходительство вошелъ въ сношеніе съ министромъ внутреннихъ дѣлъ,—поручилъ допустить надворнаго совѣтника Полозова, къ исправленію должности Виленскаго вице-губернатора.

Г. главный начальникъ края, предложеніемъ отъ 29-го іюня за N. 5278, уведомляя г-на начальника Виленской губерніи, что совѣтника Виленскаго губернскаго правленія, статскаго совѣтника ГЕЦОЛДА увольняя, согласно его прошенію, по болѣзни, отъ занимаемой имъ должности, его высокопревосходительство поручилъ допустить къ исправленію должности совѣтника, состоящаго при министерствѣ внутреннихъ дѣлъ и находящагося въ распоряженіи его высокопревосходительства, коллежскаго ассессора НАЗАРЕНКО.

По канцеляріи Виленскаго военнаго, Ковенскаго, Гродненскаго и Минскаго генералъ-губернатора, съ подчиненіемъ Витебской и Могилевской губерній—чиновникъ канцеляріи министерства государственныхъ имуществъ, надворный совѣтникъ БУЙКОВЪ опредѣленъ секретаремъ сей канцеляріи.

По Виленскому губернскому правленію—помощникъ Виленскаго исправника, коллежскій ассессоръ УКРИНЪ, переводится помощникомъ Новогрудскаго уѣзднаго исправника, а на мѣсто его коллежскій секретарь СОБОЛЕВСКІЙ; помощникъ Свенцянскаго уѣзднаго исправника ЛУКЪЯНОВЪ причисляется къ губернскому правленію, а на мѣсто его опредѣляется командированный въ распоряженіе г. начальника Виленской губерніи штабсъ-капитанъ РОЗОВЪ; на вакансію уѣзднаго Ошмянскаго исправника перемѣщается по

T R E S C

Часть извѣдана: Подрѣзъ ЦЕСАРЯ JEGO MOŚCI.—Зачленіе п. главногo нaчeлннкa крaю.—Прзeнeнeнe oтчeдкoв.—Z „Рoссытскoгo Инвaлдa.—Кoнфискaтa мaйтaтoв.—Najвышe укaзы.—Вaршaвa.

Часть нe oтчeдoвa: Пoглaд oбoлн.—Влoчo.—Францa. Англa.—Дaнa.—Швeцa.—Грeцa.—Дeпeшe тeлeгрaфнe.

Видoмoстe бeжaчe.—Дзeнннк Wилeнскі.—Oглoшeнa.

Часть Урядова.

St. Petersburg, 17 lipca.

Вчeрa, 20-гo лiпca, o 5 1/2 гoдннe пo пoлуднн, ЦЕСАРZ JEGO MOŚC oмыслннe прнзывzшы з Фннлaндїи дo Пeтeрбургa, рaчыл удaч сїe кoлeжy жeлaзнa дo Цaрскoгo Снoлa. (Инв. рoсс.)

Tawasthus 18-go lipca.

Вчeрa, o 6-гo гoдннe вeчeрeм, ЦЕСАРZ JEGO MOŚC рaчыл oглaдaч стрeлaнe дo цeлу вcыткнх 10-у фннскнх стрeлeцкнх батaлїoнoв; стрeлaлн з трeчeх днcтaнoв: 200, 500 и 1000 крoкoв; рeзультaты стрaлoв былн бaрдo дoбpe.

Пoтѣм ЦЕСАРZ JEGO MOŚC wyjechał z obozu i w towarzystwie bardzo licznego orszaku objeżdżał malownicze okolice Tawasthusu. Wszędy po drodze CESARZA oczekiwali tłumy mieszkańców, którzy się zjechali z różnych miejsc Finlandji; damy machały chustkami, mężczyźni podejmowali do góry kapelusze i krzyczeli ура! W miastowym publicznym ogrodzie na wysokim brzegu jeziora Chatuła, przygotowana była w pawilonie, wieczorna herbata. Z balkonu CESARZ zachwycał się przepięknym widokiem na jezioro otaczające miejscowe góry. Zeszedłszy ku przystani, gdzie oczekiwał mały parostatek, kupiony niedawno przez zarząd wojenny na zakładzie tamperforskim dla urzędowania bystrzej komunikacji na jeziorach wewnętrznych, CESARZ JEGO MOŚC przejeżdżał na tym pięknym parostatku po jeziorze. Na brzegu koło willi p. Knorringa, przystań była usypana kwiatami, upiększona girlandami i flagami; towarzyszyło z dam, kawalerów i dzieci—przy zbliżeniu się Cesarskiego parostatku zaśpiewało chórem po rosyjsku „Boże zachowaj Cesarza!“ CESARZ raczył powrócić do Tawasthus o 10-jej wieczorem.

Dzisiaj, dnia 18, od samego rana zebrane w obozie wojska wyszły na manewra, odbyte w obecności JEGO CESARSKIEJ MOŚCI na wzgórzach po drodze do Abo i Bjerneborg. Wojska rozdzielone na 2 strony naprzemian bronily i atakowały te kręte lesiste wzgórza, wzmocnione przez nowo-urządzone baterje i lożementy. CESARZ był zupełnie zadowolony, że wszystkich działach obwodów stron: fińskie osiedlone bataljony pomimo krótki termin zebrania się w obozie, zadziwily swoją zręcznością i porządkiem, zachowanym w czasie wszystkich obrótów po miejscowości bardzo porętyj wozami. Finlandzka N. 1 baterja nieustępowała piechocie w ruchliwości i zwrotach. Po danem hasle „odstąpienie“ CESARZ JEGO MOŚC jeszcze raz dziękował naczelnikom za odznaczający się stan tych improwizowanych wojsk i przepuścił mimo siebie wszystkie kolumny, powracające do obozu, przy odgłosie narodowych fińskich pieśni. Żołnierze fińscy mieli wesoły pozór i nastroj wojenny, prztem odpowiadali z zapalem na pozdrowienia swego CESARZA.

Po rannym obiedzie, CESARZ JEGO MOŚC o godzinie 5-jej po południu, raczył wyjechać koleją żelazną do Helsingforsu. (Ross. Inw.)

NAJPODDANNIEJSZY LIST.

Odczasowo-obowiazkowych wlościan gubernji podolskiej powiatu bałckiego, jemiłowskij wlości.

„Najjaśniejszy MONARCHO Najmilościwszy CESARZU!

My, czasowo-obowiazkowoi wlościanie gubernji podolskiej, powiatu bałckiego jemiłowskij wlości, zebrawszy się na gminową schadzke, jednomyślnie postanowiliśmy oświadczyć piśmiennie WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI nasze wiernopopdanncze uczucia i naszą przychylnosc ku Tobie i drogiej naszej ruskiej ojczyźnie.

Buntowniczy Polacy zamierzyli krętemi drogami podnieść oręż przeciwko ojczyźnie naszej; Podolscy Polacy ośmielili się jeszcze napisać do Ciebie CESARZU, że ja-kobyśmy i my chcieli być Polakami. Do obecnego czasu, w naszych stronach nie ma buntowników, lecz gdyby się w wiernymi synami naszej ojczyzny. Rossji; dowiedziamy ile ich nienawidzimy, odemścimy im za naszych przodków, których oni zamęczyli. Obietnice, pochlebstwa i wymysły one przez nich złote listy nie wywra na nas wpływu. Wiemy, że jedyny nasz prawny CESARZ, który się zmiłował teraz nad nami, nie pokąpi taski i na przyszłość. Życie nasze i majątki należą do Ciebie i do ojczyzny. Na

Twoje, CESARZU skinienie, staniemy w szeregi poglównie i pójdziemy na obronę ojczyzny.

Blagamy Waszą CESARSKĄ MOŚĆ, ażebyś zdjął z nas swoim Cesarskim słowem potwarz rzuconą przez obywateli, jakobyśmy chcieli być Polakami, i ażebyś uważał nas za wiernych Twoich poddanych i synów świętej naszej prawosławnej wiary. Gotowi jesteśmy życiem i majątkami dowieść tego w czynie, i nie przestajemy błagać Boga wszechmogącego o zesłanie WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI i całej Najjaśniejszej rodzinie zdrowia, zbawienia, wszelkich we wszystkim pomyślności i zwycięstwa i pokonania wrogów.

„Waszej CESARSKIEJ MOŚCI wierni poddani.“ (Następują podpisy).

Od południowych osiedleńców 1-go okręgu Charkowskiego osiedlenia.

Najmilościwszy CESARZU!

Przy jednomyślnem oświadczeniu Tobie ucząc przez wszystkich Twoich wiernych poddanych, ośmielamy się i my, południowi osiedleńcy 1-go okręgu Charkowskiego osiedlenia, otworzyć przed Tobą nasze serca.

Poświęciliśmy na to dzień 4-go czerwca, uroczyste przez nas corocznie obchodzony, ten dzień nie zapomniany, kiedy, w 1857-m roku powołałeś nas do nowego życia po czterdziesto-letnim istnieniu naszym w stanie osiedleńców wojennych.

Wielki CESARZU! W szeregu bez końca Twoich najzbawiennejszych dla naszej ojczyzny czynów, pierwszym pomiędzy niemi była reorganizacja osiedleń. Na nas pierwszych, pośród wielkiej rodziny rosyjskiej, zwróciło się Twoje jasne ojcowskie spojżenie.

W najszczęśliwsze dla nas dni pobytu Twego w Czugujewie, składaliśmy przed Tobą słowa miłości i wdzięczności; a dzisiaj, kiedy nieprzyjaciele ośmielili się targnąć się na całość państwa Twojego o, prosimy, abyś raczył tylko rozkazać — a niema takiej ofiary, Wielki CESARZU! do którejby nie zniewolila nas wszystkich nieograniczona miłość ku Tobie. Rozkaz nasz Ojcie, a staniemy wszyscy od małego do wielkiego. Każdy z nas umierając, zostawi swoim dzieciom jedno tylko przykazanie: niech one kochają Ciebie, ubóstwiają nasz MONARCHO, tyleż, ile my, ich ojcowie. Ostatniem słowem na toż śmierz każdego z południowych osiedleńców będzie Twoje imię, z modlitwą za Ciebie do Boga.“ (Następują podpisy).

Pan główny uacelnik kraju, zaleceniem 5-go bieżącego lipca N. 5455 zawiadamiając naczelnika gubernji wileńskiej, iż o uwolnieniu od obowiązku wileńskiego wice-gubernatora, szambelana dworu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI rzeczywistego radca stanu NABOKOWA i mianowaniu na jego miejsce członka z ministerjum skarbu dzisiejskiej komisji weryfikacyjnej, radcy dworu POŁOZOWA, jego ekscellencja, komunikował się z ministrem spraw wewnętrznych—poruczył dopuścić radcę dworu Połozowa do pełnienia obowiązku wileńskiego wice-gubernatora.

Pan główny naczelnik kraju, zaleceniem z 29 czerwca N. 5278, zawiadomił naczelnika gubernji wileńskiej, iż uwalniając od służby na własną prośbę radcę rządu gubernjalnego wileńskiego, radcę stanu GIECŁEDA z powodu zrujnowanego zdrowia, jego ekscellencja poruczył dopuścić do pełnienia obowiązku radcy,—zostającego przy ministerjum spraw wewnętrznych i znajdującego się w rozporządzeniu jego ekscellencji, assessora kolegjalnego NAZARENKO.

W biurze Wileńskiego wojennego, Kowieńskiego, Grodzieńskiego i Mińskiego generał-gubernatora i naczelnik zarządzającego w Witebskiej i Mohylewskiej gubernjach—urzędnik kancelarii ministerjum dóbr rządowych, radca dworu BUJKOW, mianowany został sekretarzem tegoż biura.

Pomocnik wileńskiego sprawnika, assesor kolegjalny UKRYN, przenosi się na miejsce pomocnika nowogrodzkiego powiatowego sprawnika, a na jego miejsce—sekretarz kolegjalny SOBOLEWSKI. Pomocnik święciańskiego sprawnika ŁUKJANOW, zalicza się przy rządzie gubernjalnym, a na jego miejsce mianuje się, odkomenderowany w rozporządzenie p. naczelnika gubernji wileńskiej, sztab-skapitan ROZOW.—Na wakans powiatowego oszmiańskiego sprawnika, przenosi się pomocnik grodzień

мощникъ Гродненскаго уѣзднаго исправника, коллежскій ассесоръ МАЦКЕВИЧЪ.

— Отъ Виленскаго губернскаго правленія объявляетъ, что Виленскую городскую полицію, на основаніи 7 пун. Высочайшаго указа, даннаго правительствующему сенату 25 декабря 1862 года объ устройствѣ полицій въ городахъ и уѣздахъ губерній, отнынѣ слѣдуетъ именовать: Виленскимъ городскимъ полицейскимъ управленіемъ, а кварталныхъ надзирателей помощниками приставовъ. (Вил. Г. В.)

— Въ „Русскомъ Инвалидѣ“ напечатано: Вотъ уже болѣе недѣи, какъ мы не получаемъ, а потому и не сообщаемъ никакихъ телеграммъ о военныхъ дѣйствіяхъ ни въ царствѣ Польскомъ, ни въ пограничныхъ съ нимъ Виленскомъ и Кіевскомъ военныхъ округахъ.

Свѣдѣнія, заключающіяся въ представляемыхъ отъ телеграфическихъ донесеній, доказываютъ положительнымъ образомъ, что мятежь не только въ предѣлахъ Имперіи, на которыхъ отразилась польская революція, но и въ самомъ царствѣ видимо затихаетъ. Впрочемъ, ослабленіе мятежа можно было замѣтить и изъ прежнихъ опубликованныхъ извѣстій, изъ которыхъ, между прочимъ, видно было, напримѣръ, что въ послѣднія недѣли предводителями шаекъ весьма часто являются уже не поляки, а иностранцы и преимущественно французы. Нельзя не думать даже, что если бы польская революція не имѣла сильной поддержки извне, то, не смотря на всѣ возгласы европейской прессы о небывалыхъ побѣдахъ польскихъ повстанцевъ, мятежь давно бы прекратился и Польша освободилась бы отъ нештества людей, которые такъ нагло навязываютъ большинству народонаселенія, имъ вовсе не сочувствующему, возстаніе противъ своего законнаго правительства.

Самыя шайки, имѣющія хоть сколько нибудь военное значеніе, болѣею частью являются изъ-за границы. Вдоль галицкой пограничной черты, на пространствѣ Волыни и Подолія, опять начали показываться мятежники и въ ночь на 16 іюля, у Милитина прорвалась изъ Галиціи на Волынь хорошо вооруженная шайка Вишневецкаго, которая уже и уничтожена. При первомъ свѣдѣніи о ея появленіи, противъ нея направлены были отряды изъ Дружкополя, изъ Владиміра и изъ Ваймиці. Дружкопольскій отрядъ настигъ и разбилъ шайку у Бубино, при чемъ 50 мятежниковъ убито, 20 взято въ плѣнъ и захвачены весь обозъ; остальные мятежники разбѣжались, ихъ ловить и доставляютъ по одиночкѣ.

Конфискація имѣній. Витебское губернское правленіе объявляетъ, что разыскиваются имущества и капиталы лицъ, прикосновенныхъ къ безпорядкамъ, возникшимъ въ пограничныхъ съ Царствомъ Польскимъ губерніяхъ, б. учениковъ витебской гимназіи: Николая Андрея Пац-Помарнацкаго, Евгенія Фульгерія Іосифова Слэжонковаго, Франца Данилова Зяновича, Я. помѣщиковъ Полоцкаго уѣзда: Венедикта Станислава Другова, Станислава Станислава Улинскаго, Владислава Станислава Улинскаго, Константина Ромуальдова Александровича, жены его, Каролины Осиповны Александровичевы, Казимира Станислава Клепацкаго, Л. онарда Іосифова Сивохо, Аполлінарія Дмитріева Гретауевича, Евгенія Станислава Клепацкаго, Антонія Францева Бѣловича, Фортуната Осиповича Корсака, Троіана Иванова Гласко, Константина Викентьева Сороска и Антонія Августова Гласко, съ тѣмъ, чтобы то место или лицо, въ вѣдѣніи котораго окажется принадлежащая имъ капиталы и имѣнія, немедленно наложило на оныя арестъ и уведомило объ этомъ губернскаго правленіе. (Вир. Вѣд.)

— О назначеніи пенсій и пособій лицамъ, служащимъ въ губернскихъ и уѣздныхъ по крестьянскимъ дѣламъ учрежденіяхъ. Вслѣдствіе поступившихъ отъ нѣкоторыхъ начальниковъ губерній ходатайствъ о назначеніи пенсій и единовременныхъ пособій лицамъ, служащимъ въ губернскихъ и уѣздныхъ по крестьянскимъ дѣламъ учрежденіяхъ, министерство внутреннихъ дѣлъ, по неопредѣленію, въ Высочайше утвержденныхъ 19-го февраля 1861 года положеніяхъ, правъ сихъ лицъ на пенсіи и единовременныя пособия, входило по сему предмету, по предварительному сношенію съ министерствомъ финансовъ, съ представленіемъ въ главный комитетъ объ устройствѣ сельскаго состоянія, согласно съ заключеніемъ г. министра внутреннихъ дѣлъ, положить: 1) Лицамъ, служащимъ въ губернскихъ и уѣздныхъ по крестьянскимъ дѣламъ учрежденіяхъ (кроме тѣхъ секретарей мировыхъ съездовъ, которые не зачислены въ государственную службу), предоставить такое же право на полученіе пенсій и единовременныхъ пособій, каковыя пользуются вообще лица, состоящіе въ государственной службѣ. 2) Пенсіи симъ лицамъ (равно какъ и семействамъ ихъ), по недавнему существованію вышеупомянутыхъ учрежденій, назначать (въ случаѣ выслуги установленныхъ для сего сроковъ) на основаніи существующихъ законовъ (ст. 56 т. III св. зак. уст. о пенс. и пособ.) по предшествовавшимъ ихъ должностямъ изъ источниковъ, указанныхъ въ ст. 171 и 172 т. III уст. о пенс. и пособ. Но при этомъ время ихъ службы въ мировыхъ по крестьянскому дѣлу учрежденіяхъ должно быть зачисляемо въ срокъ выслуги на пенсію. 3) Единовременныя пособия, въ случаѣ смерти кого-либо изъ упомянутыхъ должностныхъ лицъ, назначать семействамъ ихъ изъ земельнаго на мировыхъ учрежденія сбора въ слѣдующихъ размѣрахъ: вдовамъ и дѣтямъ лицъ, прослужившихъ болѣе 10-ти до 25-ти лѣтъ — двѣ трети получаемого ими по послѣдней должности оклада, а прослужившихъ болѣе 10-ти лѣтъ и менше — одну треть оклада. Но при назначеніи таковыхъ пособій исправивши на это каждый разъ Высочайшее разрѣшеніе, чрезъ комитетъ г. министра.

— Относительно правилъ, кои должны быть соблюдены вообще при приѣмѣ рекрутовъ. Государственный совѣтъ въ департаментѣ законовъ и общему собранію, разсмотрѣвъ представленіе военного министра, по вопросу: слѣдуетъ ли по окончаніи набора, манифестомъ 1-го сентября 1862 г. назначеннаго, руководствоваться, при приѣмѣ рекрутовъ, тѣми статьями этого манифеста, коихъ содержаніе измѣняетъ правила рекрутскаго устава, согласно съ заключеніемъ военного министра, мнѣніемъ положилъ постановить, что губернская рекрутскія присутствія при приѣмѣ рекрутовъ послѣ набора, манифестомъ 1-го сентября 1862 г. назначеннаго, въ случаяхъ, рекрутскимъ уставомъ указанныхъ, руководствуются тѣми же правилами, какія указаны въ статьяхъ отъ 2-й до 11-й включительно и въ статьѣ 13-й для производства назначеннаго симъ манифестомъ набора. ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдствовавшее мнѣніе въ общемъ собраніи государственнаго совѣта Высочайше утвердить соизволило и повелѣло исполнить, 24 іюня 1863 года. (Свѣ. Поч.)

ВАРШАВА.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, вѣдѣствіе представленія Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Намѣстника въ Царствѣ польскомъ, изволило назначить исправляющаго должность директора отдѣленія просвѣщенія, Михаила ГРАБОВСКАГО, присутствующимъ въ административномъ совѣтѣ Царства, въ качествѣ испр. долж. главнаго директора, предсѣдательствующаго въ правительственной комиссіи въроисповѣданій и публичнаго просвѣщенія. (Свѣ. Поч.)

ского поіатового справника, assessor коллежалны МАЦКЕВИЧЪ.

— Одъ виленскаго рządu губернального оглаша се, изъ виленскаго міејскаго полиціе, на mocy 7 пун. Найвыжшего указу, даного сенатови рządu 25 grudnia 1862 r. о urządzeniu полиціи по міастахъ и поіатахъ губерни, одъ тѣхъ належи мianować: виленскимъ міејскимъ полиційнымъ рządu, а дозорцовъ кварталовыхъ, помощниками приста- вовъ. (Wil. G. W.)

— W Inwalidzie rossyjskimъ wydrukowano: Oto już z górą tydzień upływa, jakieśmy nieotrzymali i dla tego nie udzielamy żadnych telegramów о wojennychъ wypadkachъ tak w Królestwie Polskimъ, jako też w nadgranicznychъ z nimъ Wileńskimъ i Kijowskimъ okręgachъ wojennychъ.

Wiadomości, zawarte w przesyłanychъ stamtądъ doniesieniachъ telegraficznychъ, dowodzą stanowczo, iż powstanie nie tylko w obrębachъ Cesarstwa, w których odczuwała się rewolucja polska, ale też w samemъ Królestwie widocznie ucicha. Zresztą osłabienie powstania można było zauważać już z uprzednio ogłoszonychъ wiadomości, z których między innymiъ wiad. było, naprzykład, iż w ostatnichъ tygodniachъ przywódcami bandъ byli bardzo często już nie Polacy, lecz cudzoziemcy i przedewszystkimъ Francuzi. Niepodobna nawet mi myśleć, iż jeśliby rewolucja polska nie miała silnego podtrzymania z zewnątrz, to, niezważającъ na wszystkie rozgłosy europejskiejъ prasy о niebyłychъ zwycięstwachъ powstańcówъ polskichъ, powstańca dawno by ustało i Polska uwolniła by się od wściekłości ludzi, którzy takъ zuchwale narzucają większościъ narodu wcale imъ niewspółczującą powstanie przeciwъ swemuъ prawemuъ rządowi.

Same bandy mające choć cokolwiekъ znaczenia wojennego по większejъ częściъ przybywają z zagranicy. Na pogranicznejъ liniiъ galicyjskiejъ w stronieъ Wolynia i Podola, znowu począłъ ukazywać się powstańcy, i w nocy на 16 lipca, pod Miliutynemъ przebrała się z Galicji на Wolynъ dobrze uzbrojona banda Wiszniewskiego, która już zostałaъ zniesiona. Przy pierwszjъ wiadomości о jejъ ukazaniu się, wysłano przeciwъ niejъ oddziały z Drużkopola z Włodzimierza i z Wajmie. Oddziałъ drużko-polskiъ napadł i rozbił bandę koło Bubnowa, przy czymъ 50 powstańcówъ zabito, 20 wzięto w niewolę i zabrano cały obóz; pozostali powstańcyъ rozbiegli się; ichъ chwytają i dostawująъ pojedynczo.

Konfiskata majatków. Wileńskiъ rządъ gubernjalny оглаша, iż odszukują się majatki i kapitały osób, zamieszanychъ do nieporządków, wynikłychъ w nadgranicznychъ z Królestwemъ Polskimъ guberniachъ byłychъ uczniówъ gimnazjumъ wileńskiego: Mikołajaъ сынаъ Andrzejaъ Pac-Pomarnackiego; Eugeniuszaъ Folgentegoъ сынаъ Józefaъ Słezanowskiego, Franciszkaъ сынаъ Danjelaъ Zankowicza i obywateliъ polskiegoъ powiatu: Benedyktaъ сынаъ Stanisławaъ Drugowina, Stanisławaъ сынаъ Stanisławaъ Ulinńskiego, Władysławaъ сынаъ Stanisławaъ Ulinńskiego, Konstantegoъ сынаъ Romualdaъ Aleksandrowicza, żonyъ jegoъ Karolinyъ córkiъ Józefaъ Aleksandrowiczowej, Kazimierzaъ Kiepackiego, Leonardaъ сынаъ Józefaъ Siwocho, Apolinaregoъ сынаъ Dymitraъ Gregulewicza, Eugeniuszaъ сынаъ Stanisławaъ Kiepackiego, Antoniegoъ сынаъ Franciszkaъ Bielikowicza, Fortunataъ сынаъ Józefaъ Korsaka, Trojanaъ сынаъ Janaъ Hlaski, Konstantegoъ сынаъ Wincentegoъ Sarosieka i Antoniegoъ сынаъ Augustaъ Hlaski, z tѣmъ, iżby tenъ urządъ lub osoba, w zawiadywaniuъ którychъ okazaъ się należące do nichъ kapitały i majatkiъ niezwłocznie nakładająъ na takoweъ aresztъ i zawiadywałyъ о tѣmъ rządъ gubernjalny. (W. Birz.)

— O przeznaczaniuъ пенсій i zapomogъ osobomъ służącymъ w gubernjalnychъ i powiatowychъ urządachъ służebnychъ.

W skutkuъ nadesłanychъ od niektórychъ naczelnikówъ gubernijъ starań о przeznaczaniuъ пенсій i jednoczasowychъ zapomogъ osobomъ służącymъ w gubernjalnychъ i powiatowychъ włościańskichъ instytucjachъ, ministerjumъ sprawъ wewnętrznychъ, z powoduъ nieprzyznania, w Najwyżejъ zatwierdzonychъ 19 lutego 1861 r. ustawachъ prawъ tymъ osobomъ na pobieranieъ пенсій i zapomogъ jednoczasowychъ, zwracało się w tymъ względie, по pierwsiemъ zniiesieniuъ się z ministerjumъ skarbuъ — z przelożeniemъ do głównegoъ komitetuъ о urządzeniuъ stanuъ włościańskiego, Najwyżejъ zatwierdzonymъ 26 czerwca r. b. dziennikiemъ, głównyъ komitetъ о urządzeniuъ stanuъ włościańskiego, zgodnie z decyzjąъ p. ministraъ sprawъ wewnętrznychъ postanowił: 1) osobomъ służącymъ w gubernjalnychъ i powiatowychъ włościańskichъ instytucjachъ (próczъ тѣхъ секретарейъ zjazdowychъ urzędówъ, którzyъ nie sąъ zaliczeni do służbyъ rządowej) przyznaćъ takżeъ sameъ prawo на otrzymywanieъ пенсій i jednoczasowychъ zapomogъ, z jakiegoъ korzystająъ w ogóleъ osobyъ zostające w służbieъ rządowej. 2) Penсіїъ tymъ osobomъ (orazъ ichъ rodzinomъ) z powoduъ niedawnegoъ istnieniaъ rzeczonychъ instytucji, przyznawać (w razieъ wysługiъ ustanowionychъ na toъ terminówъ) na mocyъ prawъ istniejącychъ (art. 56 t. III. zb. pr. ust. о pens. i zap.) podługъ ichъ poprzedzającychъ obowiązkówъ ze źródełъ wskazanychъ w art. 171 i 172 t. III. ust. о pens. i zap. Leczъ przy tѣmъ czasъ ichъ służeniaъ w instytucjachъ pojedynczychъ dlaъ sprawyъ włościańskiejъ powinienъ byćъ zaliczony do całegoъ terminuъ wysługiъ пенсій. 3) Jednorazoweъ zapomogi, w razieъ śmierciъ kogośъ z rzeczonychъ urzędnikówъ przyznawaćъ rodzinomъ ichъ z terytorjalnegoъ na instytucjiъ pojedynczychъ poboru w następującychъ rozmiarachъ: wdowomъ i dzieciomъ osób, któreъ przesłużyły z górą 10 do 25 latъ — dwieъ trzecieъ otrzymywanejъ przezъ nichъ w ostatnimъ obowiązkuъ пенсій, a któreъ przesłużyłyъ więcejъ 10 latъ i mniejъ jednąъ trzeciąъ пенсій. Atoliъ przyъ назначaniuъ takowychъ zapomogъ, wyjednaćъ każdąъ raząъ Najwyższeъ rozwiązanieъ z pośrednictwemъ komitetuъ pp. ministrówъ.

— Względemъ przepisówъ, jakieъ powinnyъ byćъ przestrzegane w ogóleъ przyъ przyjmowaniuъ rekrutówъ.

Rada państwa w departamencieъ prawъ i ogólnemъ zgromadzeniu, rozpoznawszyъ представленіеъ ministraъ wojny w kwestji: czyъ należyъ поъ ukończeniuъ poboru, manifestemъ 1 września 1862 r. przeznaczonymъ, przewodniczyćъ się, przyъ przyjmowaniuъ rekrutówъ, temiъ artykułamiъ rzeczonychъ manifestówъ, którychъ treśćъ odmieniaъ przepisyъ ustawyъ rekrutkiej, zgodnie z decyzjąъ ministraъ wojny, z danіemъ zacytowałaъ postanowić, iżъ gubernjalneъ rekrucieъ urzędyъ przyъ przyjmowaniuъ rekrutówъ поъ poborze, manifestemъ 1 września 1862 r. przeznaczonymъ, w wypadkachъ ustawyъ rekrutkiejъ przewidzianychъ, przewodnicząъ sięъ tѣmiъ samymiъ przepisami, jakieъ wskazano w artykułachъ od 2 do 11 włącznie i w art. 13 dlaъ odbywaniaъ przeznaczonymъ tѣmъ manifestemъ poboru. JEGOъ CESARSKAъ MOŚĆ, nastąpiłoъ zdanie w ogólnemъ zgromadzeniuъ radyъ państwaъ Najwyżejъ zatwierdzićъ raczyłъ i rozkazałъ wykonaćъ 24 czerwca 1863 roku. (Pocz. póln.)

WARSZAWA.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, przychylnie doъ przedstawieniaъ Jegoъ Cesarskiejъ Wysokościъ Wielkiegoъ Księciaъ Namiestnikaъ Królestwa, upewniaćъ raczyłъ p. o. Dyrektoraъ Wydziałuъ oświeceniaъ Michałaъ GRABOWSKIEGO, doъ zasnadaniaъ w Radzieъ Administracyjnejъ Królestwa, w przymocieъ p. o. Dyrektoraъ Głównegoъ Prezydującegoъ w Komissjiъ Rządowejъ Wyznańъ Religijnychъ i Oświeceniaъ Publicznego. (Dz. Pow.)

Честе Нурzędова.

опóзни розстрзгнення преложенъ wytoczonych на сеjmъ седмигородзкй.

Длуго запрещене видение се cesarza Franciszka-Józefa z królemъ pruskim, nakoniecъ doszło do skutku. Cesarzъ wyjechał z Wiednia do Gastein w przeszłą sobotę, dnia 1 sierpnia. Zaden z ministrówъ nie towarzyszy mu w tѣjъ podróży. Z Francjiъ niemaъ nowego. Cesarzowa wróciła d. 29 lipca zъ swojejъ wycieczki do Vichy; z Meksykuъ niе nadeszłyъ żadneъ świeżeъ wiadomości. Niepodobnaъ jestъ przeniknąćъ rzeczywistychъ zamiarówъ Napoleona III, aleъ to, zdaje sięъ byćъ pewnemъ, że wojskaъ francuzkieъ dlugoъ pozostaną zъ Atlantykemъ.

Kiedyъ Juarezъ będzieъ pobity, lubъ kiedyъ odstąpi goъ zwolnienicyъ dotądъ jeszczeъ podzielającyъ jegoъ dolę, wówczasъ wojskoъ francuzkieъ pocznеъ zbieraćъ owoceъ swychъ zwojówъ i w Meksykuъ ustali sięъ rządъ podъ orędownictwemъ Francji. Dziennikъ Timesъ nieъ widziъ nawetъ przeszkody doъ zamianyъ rzeczywistejъ meksykańskiejъ naъ rzeczywistąъ prowincjęъ francuzką, choćby zъ zostawieniemъ dawniejszjъ marnęjъ nazwy. Wedługъ uwagiъ dziennikaъ angielskiego, Meksykъ nieъ sąъ narodemъ aniъ sprżystymъ, aniъ wytrwałymъ w oporze.

Tenżeъ dziennikъ utrzymuje, że Angljaъ wolna odъ wszelkiegoъ uczuciaъ zazdrości podъ tymъ względem, owszemъ radowaćъ sięъ będzie, żeъ jedna zъ najpiękniejszychъ stronъ świataъ wejdzie naъ drogęъ rozwoju, nieъ troszczącъ sięъ bynajmniej podъ czymъ wpływemъ spełni sięъ taъ dobroczynnaъ przejawia. Zasobyъ Meksykuъ sąъ niezmiernieъ przyrodzoneъ wszystkoъ uczyniło dlaъ tѣjъ szlachetnejъ ziemi; dotądъ zbywałoъ jejъ tylko naъ ludzichъ. Dziennikъ Timesъ i powtarza, żeъ wiadomości muъ sąъ zamiaryъ cesarzaъ Francuzów, leczъ żeъ orędownictwoъ jegoъ musiъ byćъ koniecznymъ korzystnymъ dlaъ naroduъ znajdującymъ sięъ wъ takъ okropnemъ rozprżeniu. Nago sięъ wъ takъ okropnemъ rozprżeniu, dziejeъ ludzkościъ byłybyъ jeszczeъ bliższemiъ urzeczywistnienia, gdybyъ Francuziъ lepiejъ pojmowaliъ warunkiъ osadnictwa; wъ każdymъ atoliъ razieъ obecnośćъ wojskaъ francuzkiego, nadzórъ władъ francuzkichъ, przyczynićъ sięъ muszą doъ politycznegoъ wychowaniaъ плеienia, któreъ przybrałaъ nazwęъ obywateliъ rzeczywistejъ meksykańskiej.

Takaъ odezwaъ zeъ stronyъ dziennikaъ angielskiego, znanegoъ zeъ swęjъ wyłączności w obronieъ dóbrъ czystoъ angielskichъ, słusznieъ zadziwiałъ musi; i jeżeliъ nieъ natchnęłaъ jejъ niechęćъ ku Ameryceъ północnej,

gdzieъ jakъ wiadomoъ naukaъ Monroe, przeciwnaъ wszelkiemuъ wpływowiъ Europyъ naъ półkulęъ nowegoъ świata, przemaga, nieъ umiemyъ wytłómaczyćъ tegoъ nagłegoъ zwrotuъ przywiązania doъ Francji, jakieъ dziennikъ Timesъ objawia.

Podaliśmyъ podъ Francjąъ treśćъ sprawozdaniaъ hrabiegoъ deъ Persigny, wówczasъ jeszczeъ ministraъ sprawъ wewnętrznychъ, aleъ świeżoъ dopieroъ umieszczonego w Monitorzeъ powszechnymъ, о stanieъ drógъ komunikacyjnych w cesarstwie. Czytelnicyъ zeъ zdumieniemъ ujrząъ ogromъ summ, jakichъ utrzymanie w należytymъ porządkuъ tychъ drógъ wymaga i jakъ Francjaъ zъ każdymъ rokiemъ tѣ gałązъ służbyъ corazъ więcejъ pomnaża i udoskonala.

Królowaъ angielska, w mowie, która zъ jejъ rozkazuъ odczytanaъ zostałaъ dziśъ tydzień, d. 28 lipca, w parlamencie, wynurzyłaъ nadzieję, żeъ pokójъ utrzymanyъ będzie zъ Japonją. Musiałъ jużъ miećъ późniejszeъ wiadomości odъ tychъ, jakieъ francuzkiъ Monitorъ w oje n n y podał z listu pisanego d. 12 maja z Yeddo. Podługъ niegoъ bowiem, największeъ moralneъ rozprżenieъ panowało w rządzieъ japońskim. Stronnictwoъ nieprzyjazneъ Europieъ odmawiaъ wszelkiegoъ zadosyć-uczynieniaъ Anglii i zapala doъ rozpaczegoъ oporu. Ministerъ wojnyъ stojący na czeleъ stronnictwa, utworzyłъ okopany obóz w miejscuъ zwanemъ Siako, odległym o 8 mil odъ stolicy. Zebrałъ on w tymъ obwoje 18,000 piechoty i 2,000 jazdy, źleъ uzbrojonej, a goręcejъ jeszczeъ wywiezionej. Większaъ częśćъ żołnierzyъ niemaъ strzelb, a ei coъ jeъ nawetъ mają, nieъ umiejąъ ichъ używać. Kontr-admirałъ Jaurès, któremuъ rządъ francuzkiъ poruczyłъ kierunekъ działańъ wojennychъ w Japonji, zażądałъ odъ kontr-admirałaъ de la Grandiere, gubernatora i dowódcy w Kochinchinie, nadesłaniaъ sobieъ posiłków z Saigon. Zaъ otrzymaniemъ ichъ i połączeniemъ z siłamiъ kontr-admirałaъ angielskiego Cooper, Europejczycyъ będą mieli około 4,000 żołnierzy, coъ ażъ nadtoъ wystarczy doъ rozprżeniaъ całegoъ wojskaъ japońskiego i opanowaniaъ stolicy. Okrętaъ wojenneъ wezwane do wzięciaъ czynnegoъ udziału w natarciu, złożyłyъ zapewneъ stanowczeъ usługi. Całaъ nadziejaъ polubownegoъ załatwieniaъ polegała na tѣmъ żeъ Taikun, świeckiъ cesarzъ japoński, miłośnikъ pokoju, miałъ wrócićъ dnia 25 maja do stolicyъ swojej z pielgrzymki, którąъ przedsięwziąłъ dlaъ poradzenia sięъ cieniówъ przodkówъ swoich; jakożъ z tegoъ powoduъ przedłużonoъ u l i

matumъ angielskie do d. 28 maja, to jest do czasu, w którymъ możnaъ byъ sięъ bezpośrednioъ porozumieć z cesarzem.

Zatargiъ Danji z Związkiemъ niemieckimъ z powoduъ księstwaъ Szlezwigo i Holzstynskiego odъ kilku latъ jużъ trwające, mimoъ uczestnictwo w nichъ dyplomacjiъ wszystkichъ wielkichъ mocarstwъ, ażъ dotądъ nieъ otrzymałyъ rozwiązania. Traktatъ wiedeński 1815 przyłączył do koronyъ duńskiejъ Szlezwig, dawneъ dziedzictwoъ panującegoъ dziś w Danji domu, i Holzstyn, drogąъ spadkuъ mającyъ należeć do młodszejъ tegoъ domuъ dziedziny. Ponieważъ atoli dlaъ tѣjъ dzielnicyъ następstwoъ tronuъ duńskiegoъ zostałoъ przyznane, obadwaъ księstwaъ nadelbiańskieъ powinnyъ byćъ stanowiącъ częśćъ składowąъ państwaъ duńskiego. Szlezwigъ jakoъ krajъ pograniczny maъ ludnośćъ mieszanaъ. Jednąъ połowąъ mieszkańcówъ mówiъ po duńsku, drugąъ po niemiecku, obiedwieъ wszakżeъ rozumiejąъ sięъ międzyъ sobą. Holzstynъ składa się z czystoъ niemieckiejъ ludności. Królъ duński z powoduъ posiadaniaъ tychъ księstwъ, takъ jakъ królъ niderlandzki z powoduъ posiadaniaъ księstwaъ Luxemburskiego, jestъ członkiemъ Niemieckiegoъ związku. Stosunekъ Szlezwigo doъ tegoъ Związkuъ niezostałъ w traktacieъ wiedeńskimъ jasnoъ określony; przeciwnieъ zaśъ połozenieъ Holzstynuъ opisanoъ takъ wyraźnie, żeъ prawaъ jegoъ niemieckieъ nieъ różnią się w niczemъ odъ prawъ, jakieъ posiada naprzykładъ księstwoъ Brunświckie lubъ Oldenburgie. Danjaъ uboga w ziemię i ludność, aleъ dumna z wielkiejъ dziejowejъ przeszłości, z posiadania w swęmъ rękuъ klucza na morzeъ Niemieckie, z dalekichъ osad, z dzielnościъ swojegoъ ludu i z jegoъ oświecenia, bo w którymbyъ znajomośćъ przynajmniej pisma i rachunkuъ była takъ powszechną jakъ w tѣjъ ojczyźnieъ Hamleta, — zaprzęgnęłaъ wszystkieъ prowincjeъ monarchjiъ duńskiejъ składające, przyprowadziła doъ jednostajnościъ prawъ i mowy. Księstwaъ nadelbiańskie, przeważnieъ niemieckie, uciekły się podъ skrzydłaъ Związkuъ niemieckiego. Sejmъ frankfurcki, podъ głównymъ wpływemъ Prus, którychъ przedstawicielemъ byłъ hrabiaъ Schwerin, nastawałъ naъ wybitneъ odosobnienieъ Holzstynu, a nawetъ Szlezwigo, co doъ wewnętrznegoъ ichъ zarządu, odъ Danji. Danjaъ w żadenъ sposóbъ zgodzićъ sięъ na toъ nieъ chciała; w duchuъ ogólnychъ potrzebъ Europy, abyъ państwoъ mająceъ strażъ nadъ ciasinąъ łączącąъ dwaъ morzaъ północne, nieъ zna-

lazło sięъ zbytъ słabemъ doъ wykonaniaъ tegoъ obowiązku, Anglja i Francja, oświadczyły się zъ współczuciemъ dlaъ Danji i doradzałyъ Związkiowiъ niemieckiemu, orazъ głównymъ jegoъ przedstawicielomъ, Austrii i Prusom, drogęъ umiarkowania i polubownychъ układów. Królъ duńskiъ zdawałъ się byćъ skłonnymъ postępować w tymъ duchu; aleъ naródъ, imъ liczebnieъ mniejszy, tѣmъ o cześćъ swojeъ czuwszy, takъ na sejmachъ kopenhawskich, jakъ w drodzeъ prośbъ, zaklinałъ króla, abyъ pozostał na dawniejszjъ drodze. Otoъ znowuъ sejmъъ szlezwigo zebrały we Flensburgu, spełniłъ w przeszłyъ czwartekъ 30 lipca na uczerz, takъ żeъ komisarzъ królewskiъ musiałъ goъ ogłosić zъ rozwiązaniemъ. Inaczejъ byćъ nie mogło, bo sejmującymъ posłomъ niemieckimъ wiadomeъ byłyъ uchwałyъ zapadłe we Frankfurcie d. 9 lipca. Pełnomocnikъ duńskiъ Dyrkingъ Homfeld, w imieniuъ swojegoъ rząduъ zaniósłъ dwieъ protestacje, któreъ podajemyъ niżejъ dlaъ tegoъ właśnie, żeъ rzucająъ niejakięъ światło na toъ zwikłaneъ zadanie.

W protestacjiъ czytamyъ coъ następuje: „W chwili, w którejъ sprawozdanieъ dwóchъ połączonychъ komitetówъ zostałoъ złożoneъ sejmowi, posełъ królaъ jegoъ mościъ duńskiej, księciaъ holzstynskiego i lauenburskiego, uczyniłъ uwagę, żeъ toъ sprawozdanieъ zawierałoъ błędyъ zasadnicze, mogąceъ wywołaćъ ciężkieъ nieporozumienia. Sciągnętoъ sięъ toъ takъ co doъ uwagъ dziejowych, jakъ doъ sposobuъ tłumaczeniaъ rozkazuъ królewskiegoъ 30 marca, któryъ stałъ sięъ najbliższąъ przyczynąъ obecnychъ obrad. Posełъ naj. królaъ-księciaъ żywoъ żałuje, żeъ takъ ważneъ postanowienieъ oparto na poglądachъ w częściъ niedokładnychъ i żeъ nieъ podano muъ sposobuъ objaśnieniaъ tychъ niedokładności. Dziśъ ograniczy sięъ onъ tylkoъ pobieżnymъ wykazaniemъ stanowiskaъ swojegoъ rządu w obecъ przelożeń, któreъ sejmъ ma w tѣjъ chwiliъ rozstrzegać. Sprawozdanieъ połączonychъ komitetówъ mówi o księstwieъ Szlezwigo, krajuъ niemieckimъ, jakъ o dwóchъ księstwachъ Holzstynskimъ i Laubenburskimъ, należącychъ doъ Związkuъ niemieckiego. Wyraźnieъ przygo zъ tychъ księstwъ tyczące sięъ pierwszeъ wachъ służącychъ związkiowi, leczъ żeъ wchodzą w obrębъ wyłączoneъ prawaъ międzynarodowejъ zasady, musiъ protestowaćъ przeciwъ myśliъ wprowadzeniaъ pytańъ tyczącychъ sięъ Szlezwigo na poleъ obradъ związkowych

prawidłowy sejm niemiecki, i zastrzedz, pod tym względem, wszystkie prawa służące jego rządowi.

Wprawdzie sprawozdanie połączonych komitetów zauważa, że dwóch rzekomych praw Związku odbija się co do różnicy swojej w różny postępowaniu względem Szwajcary, do którego sejm nie myśli stosować działań czysto związkowych; lecz poseł duński winien jest dodać, że zajęcie nawet samego Holsztynu, w zamiarze poparcia w naciągany sposób roszczeń na księstwo Szwajcarskie nie nosiłyby znamienia prawdziwego działania związkowego. Co do samego księstwa Holsztyńskiego, poseł jest tego zdania, że dla uzupełnienia lub sprostowania względów dziejowych, objętych w sprawozdaniu obu komitetów, może odwołać się do dawniejszych objaśnień swojego rządu; ale winien jest na nowo protestować w sposób stanowczy przeciw dwóm poglądom, z którego komitety wychodzą, opierając się z jednej strony na rokowania z lat 1851 i 1852, których dopominają się zastosowania, a z drugiej nastając na spełnienie postanowień związkowych 8 marca 1860 i 7 lutego 1861, lubo te dwa postanowienia są zupełnie z sobą sprzeczne.

„Obrady 1851 i 1862 miały na celu konstytuować ogólną i obowiązującą dla całej monarchii. Tymczasem zaprowadzenie takiej konstytucji okazało się niemożliwym w księstwach Holsztyńskich i Lauenburgskich, w skutek zapadłych postanowień Związku niemieckiego. Rząd więc królewski zmuszony był szukać innego rozwiązania, zgodnie ztem z uchwałami 8 marca 1860 i 7 lutego 1861 r. rozkaz 30 marca 1863 przyrzeka księstwu Holsztyńskiemu rozległą autonomję, udziela mu najdostateczniejsze rękojmie niezależności jego prawodawstwa i najwłaściwszy zarząd skarbowy.

„Dwoiste zatem przedstawicielstwo wprowadzone tym sposobem w monarchii duńskiej, może spowodować uchylenie nieuchronnie wspólności i rząd królewski ma nadzieję, że Związek niemiecki nie chce przywłaszczać sobie prawa przeskazania autonomji i swobodnemu rozwojowi w posiadłościach korony duńskiej do Związku nienależących. Bo podobny zamach przymusowego doprowadzenia do takiego stanu rzeczy, w żaden sposób poczytać się nie da za prawidłowe spełnienie uzasadnionych uchwał związkowych. Sprawozdanie komitetów usiłuje wezwaniu sejmowemu nadać moc warunków wymagających wykonania związkowego. Rząd duński ze swojej strony musi uczynić uwagę, że władza wykonawcza i sądowa Związku ograniczona jest przez traktaty zasadnicze, do których n. król duński przystąpił; przeciwnie zaś wymagania opierane na uchwałach 1851 i 1852, spoczywają na zupełnie różnych podstawach, nie noszących znamienia związkowego. Owoż, dla nadania wagi prawom międzynarodowym, które Związek utrzymuje, jest potrzebna jest niezbędna podstawa wyłącznie między narodowa.

„W drugiej protestacji p. Dyrking Homfeld zbija zdania pojedynczych posłów, wyrzuca na posiedzeniu 9 lipca. To urzędowe pismo wniesione do protokołu sejmowego przekonywa tylko, że sprawy księstw Nadelburskich daleko od końca.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Włochy.

Turyń 25 lipca. Czytamy w dzienniku „La Stampa“: Otrzymałszy niektóre szczegóły o wydaniu 5-ciu zbójców na granicy góry Cenis. Dla ich wagi podajemy je do wiadomości naszych czytelników. Zbójcy w ciągu całej podróży dawali znaki obawy i podejrzliwości z powodu tego co ich czekało. Za przybyciem do Suzy wszadł ich do dyliżansu, włożywszy im kajdany na ręce i oddano pod dozór urzędnika i 3-miu karabinierów.

O godzinie pół do 1-jej, dyliżans przybył na granicę; znalezione tam już 14-tu zandarmów francuskich i komendanta obwodu Saint-Jean de Maurienne. Urzędnik kwestury włoskiej oddał zbójców w ręce pewne; komendant francuzki poświadczył to na piśmie. W chwili przejścia z rąk włoskich do francuskich, zaszła niewielka zmiana, to jest oprócz kajdan na rękach zakuto ich w łańcuchy na nogach a nadto skuto ich razem osobnym łańcuchem, z których jeden koniec przytwierdzony do lewej nogi złoczyńcy zabaczal się o prawą rękę jego towarzysza.

Zandarmi francuzcy sądzili być swoją powinnością ostrzedz ich, że wszelka ncieczka była daremną, bo otrzymali rozkaz położenia trumny na miejscu każdego, który by zamysłał uciec. Przed rozstaniem się, żołnierze obu krajów zjedli śniadanie i pili na cześć Włoch i Francji, tudzież ich przemierną. Zbójców tak z sobą skutych łańcuchami odprowadzono do Chambery, gdzie czekać będą blizkiego, jak mówią, dnia wydania ich władzom włoskim. Dziennik „Jednota włoska“ uwiadoma, że Francja nie domagała się oddalenia z urzędu margrabiego Gualterio, prefekta geneueńskiego. Izba kupiecka geneueńska ogłasza w „Gońcu handlowym“, że dwa parostaki, własność byłego króla neapolitańskiego, które od czasu

blokady Gaety znajdują się w porcie Civita-Vecchia, wkrótce wystawione tam będą na sprzedaż.

Francja.

Paryż 30 lipca. Monitor Powszechny dziś dopiero ogłasza sprawozdanie podane cesarzowi jeszcze d. 18 czerwca, przez ówczesnego ministra spraw wewnętrznych hrabiego de Persigny, o zarządzie dróg komunikacyjnych w pięcioletnim okresie, od 1857 do 1861 r.

Obszerne to pismo zajmuje 18 słupów dziennika urzędowego; w niemożności powtórzenia go, poprzestaniemy na podaniu jego treści.

W przeciągu 5-ciu lat zbudowano wielkich dróg komunikacyjnych 66,000, takież dróg ogólniejszego pożytku 38,000; dróg zwycajanych 116,000 kilometrów. Na całej tej przestrzeni rzucono więcej niż 240,000 mostków i wykopano ścieków, samych zaś mostów większych 6,000. Użyto na ten cel robotnika i pieniędzy na summe 437,900,625 franków. W okresie od 1837 do 1841 wydatkowano na ten przedmiot tylko 243,048,000.

Od czasu ogłoszenia praw 21 maja 1836 o drogach komunikacyjnych, zasoby na ten cel coraz wzrastały. Departamenta i gminy z najprzekładniejszym usilowaniem przyznawały się i przyczyniały do bystrego udoskonalenia tej gałęzi służby.

Postęp w tej mierze ulepszył się widocznie w dwóch ostatnich 5-ciu letnich okresach. Pomoc dostarczona w samym robotniku przedstawia 218,356,025 fr.

Ogół służby. Ulepszenia szczególniejszej objawily się w urządzeniu małych dróg komunikacyjnych. W 45-ciu departamentach nie zostawiają one nie do ządania; nietylko zasoby powiększyły się, ale sprostowania samych dróg zbliżając komunikacje, pozwoliły powrócić pewną przestrzeń ziemi uprawie rolnej.

Zasoby użyte na utrzymanie dróg komunikacyjnych. Na 5-cio letni okres, gminy uchwały wyplacenie na rzeczony przedmiot 19,478,927 fr. czyli po 3,896,000 fr. na rok. Ta summa przewyższa uchwaloną w okresie poprzedzającym, o 3,630,979 franków.

Dostarczenia w naturze. Liczba ludzi obowiązanych do roboty wyniosła 5,720,408, wartość zaś dni roboczych oceniona jest na 202,927,148 fr.

W departamencie Niższej Sekwany podatek drożny wynosił w przeciągu 13 franków 58 centimów z akra, w innych departamentach ten podatek coraz jest mniejszy, tak, że w departamencie Var czyni tylko 4 fr. 68 centimów.

Ponieważ wolno składać go w pieniądzech, lub odbywać pracą, na stu więc gospodarzy obowiązanych, 70-ciu woli uiszczać go w naturze. W 12-tu departamentach prawie zupełnie podatek drożny oddaje się w ten sposób.

We 48-stu departamentach pracę dzienną zamienioną na wymiarową. W innych wprowadza się to zwolna, a lubo postęp nie jest prędki, zawsze jednak zwiększa się, dzięki czynniejszemu dozorowi wzierczności drożnej.

Gminy uchwały na ten cel centymy dodatkowe, wynoszące w ogóle summe 52,896,25 franków.

W miejscowościach, w których budowa dróg komunikacyjnych okazała się trudniejszą, prefekci musieli rozpisac jeszcze centymy naddatkowe. Uczyniono to w 76-ciu departamentach.

Składki dobrowolne na ulepszenie dróg wyniosły w 5-cio letnim okresie 5,986,570 fr.

Do tych rozmaitych zasobów dodać należy uposażenie nadzwyczajne przez cesarza w summie 25 miljonów franków i roboty przy drogach komunikacyjnych placone przez rząd ludności ubogiej, niemającej innego środka zarobkowego. W 14-tu departamentach kierunek służby dróg komunikacyjnych powierzone został inżynierom. Nie pobierają oni stałej płacy, ale wynagrodzenia odpowiednie zajęciom; ilość tych wynagrodzeń wyniosła 724,633 fr. Opłata dozorców drożnych przez 5 lat kosztowała 21,340,319 fr. z których 18,402,775 dostarczyły kassy departamentowe a 2,907,544 kassy gminowe.

Rozbieżne sprawozdanie hr. de Persigny wyraża się następnie: Wielkie drogi komunikacyjne już wszystkie prawie ukonczono; dzięki pomocy 25-ciu miljonów, która wszędzie zachęcała usilowania bądź całych gmin, bądź osób pojedynczych, drogi powszechniejszego użytku pokończyły się za lat niewiele.

„Zapewne dużo jeszcze zostanie do roboty, aby postawić na należyty stopniu sieć dróg zwyczajnych, lecz mam nadzieję, że kiedyś i dla tych dróg uposażenie znajdzie miejsce w budżecie państwa, i że w. c. mość ujrzy w ciągu swego panowania najuboższe gminy opatrzone tak jak najbogatsze w drogi komunikacyjne, które są prawdziwą podstawą pomysłowości wiejskiej.“

— Piszą z Chalons d. 23 lipca: Ukonczono już w obozie ćwiczenia wojskowe dywizyjne; pierwsze wielkie przedstawienie obrotów wojennych wszelkiego rodzaju broni odbyło się wczoraj. W przeszłych latach dni i godziny tych obrotów bywały z góry zapowiadane. Inaczej w tym roku; wiadoma tylko z rozkazów marszałka, że począwszy od 27 lipca po trzy razy na tydzień odbywać się będą, bądź w dzień, bądź w nocy, w godzinie niewiadomej. Za każdą razą trzy wystrzaly działowe z głównej kwatery dadzą znak trwogi i natychmiast cały oboz winien być w gotowości. Tak właśnie było przy tych pierwszych wielkich obrotach. O godzinie 3-jej z rana dano hasło; zaledwie echa obozu je powtórzyły, gdy wnet zabrzmiały wszystkie bębny i jakby cudem wojska w szyku bojowym stanęły gotowe do pochodu. Przed wyruszeniem, stosownie do danego rozkazu, wzięto się do gotowania kawy we wszystkich oddziałach i żołnierze posilili się wyruszyć. Wojska wszelkiej broni opatrzone w potrzeby obozowe, ubrane były jak do boju, każdy żołnierz na tłoceczku swoim miał zwinięty mały płócienny namiotek.

Bataljon strzelców algierskich, który niedawno przybył i rozłożył się w lewej części obozu, należy do 3-jej dywizji piechoty składającej się z 79 i 186 półków linjowych. Arabowie uszczęśliwieni są, że znaleźli się pod namiotami, co im przypominało ziemię rodzinną. Żołnierze francuzcy odwiedzają ich od czasu do czasu, siadają z nimi na ziemi, podkurczywszy skrzyżowane nogi, i piją kawę; tymczasem jeden z nich śpiewa jaką z owych nieskończonych pieśni tak urwanych w swych spadokach i niemających prawie żadnej nuty. Spółcześnie zaś drugi gra na derbecie, instrumentem przypodobanym, składającym się z naczyń glinianego obciążonego skórą i wybija na nim jednotonne taktki.

Anglja.

London 20 lipca. Zamknięcie parlamentu ma odbyć się dnia 28 bieżącego miesiąca; dwór czyni już stosownie do tego przygotowania; doroczny obiad ministrów w Greenwich odbędzie się więc w sobotę d. 26.

Zagłosowanie ostatnich paragrafów budżetowych przyjęte zostało na posiedzeniu d. 17-go lipca, w piątek, okłaskami izby gmin zadowolonej, że widzi już koniec prac swoich. Dziś załatwi się ostatnia formalność w tej mierze i wszystkie uchwały skarbowe całego parlamentu, połączone w jedno prawo zwane w Anglii the Appropriation act, będą dozwolone opatrzone sankcją prawodawczą. Taki act jest jednym z tych, w których izba gmin nie przyznaje izbie lordów prawa czynić najmniejszych odmian.

Rozprawy na dzisiejszym porządku dziennym w izbie niższej, ściągają się do rokowań z Rosją i do rocznego sprawozdania ze stanu skarbowości w Indjach, które minister tego wydziału przedstawił we czwartek d. 23 lipca. Rząd zapowiedział, że przedstawi na jednym z ostatnich posiedzeń środek niezmiernie wagi dla osad zajmujących się wyrobem cukru. Jednym z następstw wojny amerykańskiej, było nadzwyczajne podskoczenie ceny terpentyny. Odkryto, że w niektórych razach rum melitajny zastępuje korzystnie terpentynę, ale cło na rum nie dozwala używania go do potrzeb przemysłowych. Rząd więc przekłada zniesienie opłat od tego rodzaju rumu. Osady trudniące się wyrobem cukru znalazły by znaczny odyt tego towaru, a ponieważ dużo ucierpiały od lat wielu, środek ten poczytywany jest za godny wszelkiej uwagi izby.

Rząd oznajmił na posiedzeniu dnia 17-go, że nowa służba pocztowa co dwa miesiące między Anglią i Australją ma być zaprowadzona przez Egipt. To postanowienie, któremu sprzeciwiało się wielu obywateliw angielskich, którzy umieścili znaczne pieniądze na zaprowadzenie drogi do Australji przez Panama, spowodowane zostało ze względu na oszczędność, jaką przedstawia droga na Egipt, krótsza od drogi panamskiej o 3,000 mil i na której zaprowadzić się daje telegraf elektryczny. Przesyłanie listów przez Panama wymagało rocznej pomocy rządowej 160,000 funt. sterl., tymczasem za przesyłanie ich przez Egipt spółka żąda tylko 50,000 funt. sterl.

Zasada kodyfikacji prawodawstwa angielskiego wejdzie wkrótce w życie. Statut, w którym zebrane zostały wszystkie istotne części praw, aż do rewolucji 1688, już odbył swoje parlamentowe podróże; niebawem i inne okresy prawodawcze aż do dni naszych, odbędą ten obieg.

Zniwa rozpoczęły się w hrabstwach południowych; zbiór przewyższa jak mówią to wszystko co od lat 10-ciu widziano, równie obfitością jak dobrocią. Jednak ponieważ mięso doszło do cen nadzwyczaj wysokich, ludność rolnicza angielska zamysla o zamianie znacznej li czyby pół dotąd używanych pod zasiewy, na łaki.

London 24 lipca. Sir Karol Wood, który jako minister Indji tak zwawo był napastowany przez przedstawicieli przemysłu bawelnianego, odniósł świetny triumf na ostatnim posiedzeniu izby gmin, na którym przedstawił wykaz skarbowy wielkiego państwa osadniczego. Nakoniec równowaga między wydatkami i przychodami została przywrócona w budżecie, w którym jeszcze przed 10-ciu laty istniał niedobór wynoszący 10 milionów funt. sterl.—Dochoły na rok 1861—1862, których rachunki są już zamknięte, wyniosły 43,829,000 funtów sterl., wydatki 43,880,000 f. sterl. a więc różnica zmniejszyła się tylko do 51,000 f. sterl. obliczenie dochodów na rok 1862—1863 przedstawia 45,105,000 f. sterl., wydatków 43,825,000 funt. sterl., przewyżka więc wynosi 1,216,000 funt. sterl. Nakoniec przewidujemy dochód w roku 1863-m na 1864 dojdzie do 44,973,000 funt. sterl., wydatki wyniosą 44,490,000 f. s. Przewyżka więc będzie o 480,000 funt. sterl. Ale ta przewyżka ostoi się mimo zmniejszenie podatków i znakomite powiększenie summy przeznaczonych na roboty publiczne.

W ciągu ostatniego roku dług krajowy indyjski zmniejszony został o 1,750,000 f. sterl., odsetki roczne od całego długu wynoszą 3,134,847 fr. nakoniec ciężary jakie Anglja ponosić musi z powodu posiadania Indji, łącząc w to i rękojmie procentów od dróg żelaznych, wynoszą rocznie 6,634,344 f. ster.—Drogi żelazne są wielkim brzemieniem dla skarbu; ale ponieważ dochód od nich podniósł się z summy 390,000 funt. sterl. w 1861—1862 na summe 866,000 f. sterl. w 1861—1863, jest nadzieja, że skoro drogi żelazne zupełnie będą ukończone, zyski nietyko przewyższą odsetki przez skaró żarzone, ale powrócą wszystkie nakłady na też drogi poniesione.

Obraz więc skarbowości indyjskiej i widoki na przyszłość, jakie to potężne osadnicze państwo przedstawia, zbijają stanowczo wszystkie zarzuty, jakie wiele rękodzielnicy angielscy z taką gorączką czynili zarządowi sir Karola Wood.

Rząd osady w Nowej Zelandji, przewidując bliżką wojnę z jej krajowcami, zażądał nadeśtania trzech tysięcy żołnierzy z wojska indyjskiego. Ministrowie zgodzili się na to, ale wyurzyła się trudność konstytucyjna. Woj-

ska, przewidziona w ten sposób z Indji do Nowej Zelandji, musi przejść na żołd skarbu angielskiego, lubo dotąd było opłacane przez skarby indyjski. Korona znajdowałaby się w możności co chwila pomnażania siły zbrojnej nad zakreś uchwalony przez parlament. Lord Palmerston odpowiedział na uczynioną w tej mierze uwagę, że nieprawidłowia była tylko chwilowa i usprawiedliwia ją nagła potrzeba. Wszakże członkowie parlamentu troskliwie czuwają nad tem, aby konstytucja nie doznała najmniejszego uszczerbku, mieli zręczność przekonania się, że rząd angielski rzeczywiscie posiada możność pomnożenia wojska królewskiego żądaną ilością żołnierzy wyćwiczonych i należycie dowodzonych, czego nieposiadał w czasie kiedy wojsko indyjskie znajdowało się pod rozkazami kompanji.

Stowarzyszenie wolzone, czuwające nad wpisem wyborców, zwane Liberal registration Society miasta Londynu, ogłosiło odpowiedź na ostatnią mowę hrabiego Derby, wyrzeczoną w Mansion-house. W tej odpowiedzi stowarzyszenie roztrząsa pytanie, czy obecny stan Anglii wymaga zmiany ministrów i stanowczo oświadcza się za teraźniejszym gabinetem. Zagrzewa więc stronnictwo wywołone do podniesienia rzuconej sobie rękawicy i do wystąpienia w gotowości na blizko przyszłych wyborach.

Glasgow 23 lipca. Parostatek floty cesarsko-francuzkiej, Delfin, w towarzystwie okrętu Loiret wypłynął na rzekę Clyde z zwłokami księcia Hamiltona. Lord Belhaven, wice-lord namiestnik Lanarkshiru, od zgonu księcia zarządzając hrabstwem, postanowił, że parostatek zamiast płynienia w górę aż do Glasgowa zatrzyma się w Greenock, dokąd lord Belhaven udał się osobście aby znajdować się przy przewiezieniu trumny drogą żelazną do Hamiltona.

Uprowadzony o tem rozporządzeniu komendant parostatku Delfin, na czele swojego sztabu oddał o godzinie 2-jej po południu oddziałowi morskemu królewskiego angielskiego okrętu Hogus, czekającemu w Greenock, powierzone sobie zwłoki.

Trumna przyjechała po wyładowaniu przez wice-lorda namiestnika hrabstwa, zanieśiona została na barkach aż do drogi żelaznej, przez pod-oficerów milicji, której książę był półkoniem; milicja uszykowała się we 2 szeregi na całej drodze; za trumną postępował liczny orszak prowadzony przez młodego księcia do którego przyłączyły się sztaby parostatków francuzkich Delfin i Loiret.

Wczoraj odbył się pogrzeb w pałacu Hamilton, w parku, gdzie znajdują się groby rodziny, a lubo ten obrzęd chciano odbyć najkrócej, zebralo się niezmiernie mnóstwo osób chcących oddać ostatnią posługę. O godzinie 2-jej wszyscy zaproszeni, a w ich liczbie konsul francuzki w Glasgowie, zebrali się w galerji zamkowej, gdzie według zwyczaju szkockiego częstowano ich winem i ciastami. Po zakonczeniu modlitw, zanieśiono ciało przez ulicę parku do grobowca otoczonego przez 500 dzierżawców majostni Hamilton, Arran i hrabstwa Suffolk. Przed trumną, niesioną na barkach, postępował intendent z mitrą książęcą, otoczony przez 4-ch slug w liberji cesarza Francuzów. Sznur calunu nieśli dwaj synowie zmarłego księcia, szwagier jego książę de Newcastle i siostrzan Lincoln, tudzież inni członkowie rodziny. Następnie szli członkowie parlamentu, wszystkie znamienitości hrabstwa, a nakoniec domownicy. Od zamku, aż do grobowca wyciągnięto były dwa szeregi składające się z oddziałów milicji kannej wszystkich sąsiednich powiatów.

Królowa przysłała od siebie lorda Harris, a książę Walji lorda de Tabley. Chociaż ks. Hamilton nie często mieszkał w Szkocji, był wszakże bardzo kochany przez swych dzierżawców, bo postępował z nimi sprawiedliwie i wyrozumiale; przedwczesny zgon jego wywołał też żal najszerzejszy. Dodać należy, że ten żal złagodziło uczucie prawdziwej wdzięczności za oddaną w Cherbourg część jego zwłokom, i za współczucie, jakiego doznał we Francji w ostatnich chwilach swego życia.

— Dowiadujemy się z dobrego źródła, mówi dziennik londyński Express, że chociaż jeszcze nie zostało urzędowego, ale ułożony został nowy związek malżeński między domem królewskim angielskim i takimże domem pruskim, przed wyjazdem z Anglii królowej pruskiej.

DANJA.

Fleensburg 18 lipca. Sejm szlewski otworzony wczoraj, tegoż dnia został zerwany. Posiedzenie zagajono w samo południe, p. Renold odczytał rozkaz, mianujący go komisarzem królewskim i zapytał: czy niema jakich zarzutów przeciw któremu z członków zgromadzenia. Hansen-Grumbye zabrał głos i powstawał na niewłaściwość wyborów w powiecie Tondern. Dowodził, składając papiery na stole izby, że urzędnicy duńscy dopuścili się nieprawego wpływu w tym obwodzie, że wymazywali jednych wyborców z listy, a wpisywali na nią innych niemających do tego prawa. Komisarz królewski oświadczył, że w przytoczonych twierdzeniach, niewidzi jeszcze przyczyny unieważnienia wyborów w Tondern.

Artykuł 48 prawa dodatkowego do konstytucji 11 grudnia 1848 r. stanowi, że zgromadzenie nie może rozstrzygać o ważności wyborów, chyba wówczas, kiedy wybrani nie posiadają prawa być posłami, lub kiedy prawnie zapadły wybór przyjemnym nie został; a ponieważ p. Hansen-Grumbye nie przytacza żadnych z tych przyczyn, izba nie może głosować nad ważnością lub nieważnością wyborów w Tondern. Wielka liczba członków odrzuciła wykład nadawany przez komisarza królewskiego artykułowi 48-mu. P. Renold nie odstępuje od swojego zdania i niepozwała głosować. „A więc, rzekł p. Schmidt-Wydenbe, winniem złożyć służąc mi uroczenie.“ I ja także, powiedział pan Hansen-Grumbye. Wnet 25-ciu innych posłów należących do opozycji niemieckiej poszło za ich przykła-

dem. Komisarz królewski, ujrawszy, że izba nie posiada przepisanej liczby członków do głosowania, bo przynajmniej 3/4 posłów sejmowych do tego potrzebna, prosił posłów obecnych, aby nie wyjeżdżali z Flensburga, lecz zaczękali, dopóki zastępcy nie zostaną zwolnieni, lub nowe wybory nakazane. Dziś posłowie, którzy opuścili izbę, podpisali protestację, zakończoną następnemi słowami: „Wśród tych okoliczności, sumienie niepozwałało nam należeć dłużej do rozpraw sejmowych i tćm samem przyczyniać się do utrwalenia przykładu, którego zastosowanie podkopało by wszelką prawną podstawę przedstawicielstwa kraju i zamieniło by je na czystą komedję. Ponieważ zaś komisarz królewski niezważał na żądne z naszej strony przedstawienia, nie nam nie pozostało dla ocalenia naszych umocowań.“

SZWECJA I NORWEGJA.

Sztokholm, 15 lipca. W przeszłym tygodniu Stany sejmujące wzięły pod rozbiór projekt nowego kodeksu karnego; wynagradzając niejako przerwę pól lata, na którą sejm niedawno odroczył się, obrady nad tym ważnym i obszernym przedmiotem toczą się codziennie z największą pilnością. Najważniejszym pytaniem wniesionem dotąd na roztrząszenie 4-ch stanów, jest: czy kara śmierci ma być utrzymana, lub zniesiona. Komitet prawodawczy wyraził, że pragnąłby natychmiast znieść karę śmierci, ale nie sądzi, aby społeczeństwo już było dośrydżone, aby można wprowadzić do prawodawstwa tak stanowczą zmianę.

Szwecja posiada niektóre przywileje od czasu tak niepamiętnego, żesą one w tym kraju raczej owocem obyczajów niż prawodawstwa, że istnieją stanowią własność ludu, lubo nie znajdziesz ich wpisanych w księgu praw. Takim przywilejem jest, na przykład, prawostowarzyszenia. Istniało ono zawsze w Szwecji i tak wszczępiło się w obyczaj, że nikomu nawet na myśl przyjść nie może nadwerczyć je choćby w najbliższym szczególe. Wszakże, ponieważ ani w konstytucji, ani w ogólnych ustawach, prawo stowarzyszenia nie ma żadnej rękojmi, komitet w moc prawila scripta manent (pismo trwa), uznał być pożytecznym, aby ten przywilej został wpisany w prawodawstwo; wprowadził więc do projektu prawa paragraf, uznający wolność stowarzyszeń za powinik już przyjęty.

GRECJA.

Na list króla Jerzego I przesyłany zgromadzeniu narodowemu ateńskiemu, toż zgromadzenie odpowiedziało w następnym wyrazach:

Najjaśniejszy panie,

Z radością i zapałem zgromadzenie narodowe odczytało list w. kr. mości, przy którym znajdował się akt uroczysty przyjęcia korony; wysłuchało sprawozdanie deputacji, o miłości waszego królewskiego majestatu, ku swojej nowej ojczyźnie, o szlachetnych chęciach naj. króla duńskiego i dostojnego rodzica w. kr. mości w zszieszeniu powszechnych pragnień narodu, te uczucia wyrażone tak po królewsku przez wasz majestat są właśnie takimi, jakie naród spodziewał się znaleźć w swoim królu, kiedy mu składał jednomyślnie koronę grecką. Przyłączenie wysp Jonskich do Grecji jest najlepszą wróżbą wielkości ojczyzny.

Wyglądając z najgorętszym pragnieniem przedkłada wszystkie rękojmie bezpieczeństwa i porządku, zgromadzenie pokładając ufność w enotach, które w. kr. mość zdobył, ogłasza już dziś króla swego pełnoletnim. Znajdziesz w. kr. mość u narodu greckiego najserdeczniejsze przyjęcie, wiarę, miłość i owe poparcie, które uszczęśliwia ludy i wstawia trony.

Zgromadzenie przekonane, że naród i król błogostawić nazawsze będą dzień 18 (30) marca, zanosi modły do Najwyższego aby tron uczynił silnym a imię w. kr. mości sławnym.

— Ateny 10 lipca. Umieszczamy następną list, pisany z tej stolicy do dziennika Indépendance belge:

Raz jeszcze przyznać należy, że Grecja jest prawdziwym krajem niespodzianek, i że wszystko co się tu dzieje, myli wszystkie rachuby i wszystkie najlepší uzasadnione przewidzenia. Dziś jeszcze krwawy dramat 1 i 2 lipca obudza drgania, których wypadek byłoby zachwalstwem przepowiadać.

Wdanie się dyplomatyczne wstrzymało pożar wojny domowej, przerwało rozlew krwi, zawiesilo zapędy łupieżstwa i zemsty, przynajmniej na 48 godzin, czas wyjednany przez przedstawicieli 3-ch mocarstw opiekuńczych. Na zgromadzenie narodowe spadał już obowiązek wzięcia w swe ręce i doprowadzenia do końca trudnego dzieła zupełnego uspokojenia. Czytelnikom wiadome już są pierwsze środki przyjęte przez zgromadzenie w nocy z d. 2 na 3 lipca.

Skoro jego dekret, wyprowadzenia wojska ze stolicy, został objawiony Koronaiosowi i jego zwolennikom, tćm ciętniejsi oświadczyli na to zgodę, że ten dekret był tylko potwierdzeniem ich własnego przełożenia, jakie zawczoraj podali prezesowi przedstawicielstwa narodowego. Rokowania nie tak łatwo poszły w obozie przeciwnym, który chciał narzucić własną wolę, nie zaś ulegać władzy najwyższej. Dzień sobotni upłynął wśród groźnych przygotowań straszliwej Doliny, (Artemio, Papadiamant opołos i t. d.) do wznowienia walki; oczekali oni aż do ostatniej godziny nim przysłał swe przyzwolenie.

Wies Dafne wyznaczono na obozowisko dla Góry (Koronaja i jego zwolenników,) złożonej z saperów, piechoty i jazdy, składających ogół 700 ludzi. Zandarmerji Artemisa, 6-mu bataljonowi Leostzakosa, artylerji Papadiamantopulos ze stekiem byłych pachofków politycznych i najpodlejszych włoceggów w liczbie przeszło dwa tysiące ludzi, wskazano na oboz Kefisie i okolice Penteliku. Wyjście z Aten

spółczesne dla obu gromad nakazano o godz. 5-jej wieczorem, co też uskuteczniło się bez wielkich zachodów.

Nazajutrz d. 6 lipca, rząd zmienił zupełnie wczorajsze rozkazy i zalecił, aby szczytki 1-go 2-go 8-go i 9-go batalionów piechoty udały się morzem do Peloponezu; aby dwa plutony jazdy były w gotowości do wyruszenia, reszta zaś wojska pozostała w Dafe pod dowództwem podpułkownika Koronajosa.

Z drugiej strony, batalion Leostakosa, z 200-tu żandarmami powinien był udać się do Lamia, drogą lądową, a dalsi żandarmi mieli być wcieleni do atakującej kolumny ruchomej pod rozkazami majora Bakkaloglusa; co do artylerji, miała ona pozostać na swych leżakach i mieć w gotowości na pierwszy rozkaz 2 góralskie haubice z potrzebną liczbą posługi.

Rząd jednak, przewidując cząstkowe trudności w spełnieniu tych niespodzianych rozporządzeń, wyprawił 2-ch delegowanych: podintendenta wojennego Kydonakisa i majora inżynierów Metaxasa, do wodzów nieprzyjacielskich, aby ich skłonili do posłuszeństwa. Koronajos z początku nie stawiał żadnej trudności, chciał tylko, aby jego przeciwnicy wyruszyli o kilka godzin przed nim. Lękał się, aby bez tego ich obecność nie wyglądała jako groźba nacisku na stołecę i zgromadzenie narodowe, gdzie z powodu wyższości sił mają liczących stronników.

Nadto niechciał zostawić im łatwości powrotu, wówczas, kiedy on sam ze swymi zwolennikami wsiadłszy raz na okręt, jużby powrócił niemógl. Rokozanie obojujących w Kefisji i Peateliku, po 24 godzinach odprawili pana Kydonakisa ze stanowczą odmową; ale później zmienili zdanie, uwiadomili wieczorem rząd, że zgadzają się jak oddział niepodległy i spojny popłynąć do Peloponezu, Leostakos ze swojej strony żądał wypłacenia 30-tu tysięcy drachm w brzęczących pieniądzech na wydatki podróży.

Nazajutrz rana we śróde zwołano zgromadzenie, dla narady nad tym przedmiotem i w skutek doniesienia ministra spraw wewnętrznych o zagrzającej reakcji w Maina, na rzecz upadłej dynastji, wysłało do obu obozów prezesa swojego Diomedesa Kyryaku i prezesa rządu tymczasowego Rufos, tu też przedstawiciele Antoniadisa i Beligeorgisa, dla skłonienia ich raz jeszcze do zgody i współdziałania wszystkich wojsk, na widowni powstania, pod rozkazami generała Mamurisa. Dolina, której pierwotne żądanie zostało w ten sposób spełnione, bez trudności przychyliła się do tych nowych przełożeń, ale Koronajos ze swoimi oficerami przedstawił niemożliwość spójnego działania z tymi, co wywołałi krwawe świeże zdarzenia; oświadczył jednak, że pójdzie wszędzie, gdzie podobna się rządowi wystać go z jego żołnierzami.

Ponieważ rozruchy w Maina były tylko bójkami tak zwyczajnymi między burliwą ludnością tego kraju, gdzie stronnictwa nieustannie kończą o pierwszeństwo i w tych swarach kończą zawsze na zemście osobistej i na upiększeniu, zdaje się, że wieść o reakcji ottonistowskiej była zmyślną przez wladzę, dla zbliżenia z sobą dwóch przeciwnych odłamów i odalenia ich wszystkich z Aten.

Krótko mówiąc, zwolennikom Doliny wyznaczono Tripolicę za miejsce zebrania się pod dowództwem generała A. Mauro-michalisa; zwolennikom zaś Góry Nisolongę i Acharnanję, pod dowództwem Mamurisa. Od wczoraj wszyscy czynią przygotowania do pochodu mającego rozpocząć się dziś wieczorem; ale niektóre złośliwe znaki każą lękać się, że żaden z dwóch obozów nie ruszy się z miejsca.

Załączam do niniejszego listu powtórny notę posłów angielskiego, rosyjskiego i francuskiego, przesłaną zgromadzeniu narodowemu, nierównie silniejszą od tej, jaką doręczono przed kilku godzinami rządowi tymczasowemu. Wyrazy, w których przemówili przedstawiciele mocarstw opiekuńczych, nie potrzebują objaśnienia.

Na wczorajszym posiedzeniu izba zagłosowała odpowiedź na własnoręczny list młodego króla; jest ona tylko młódm omówieniem odczytu królów.

Ant rząd, ani dzienniki miejscowe, nie uwiadomiły jeszcze o rzeczywistym lub przybliżonym liczbie poległych lub ranionych w dniach 19 i 20. Wszakże zebrane przezemnie wiadomości pozwalają wnosić, że liczba wojskowych w zabitych i ranionych wynosi od 110 do 120 ludzi, liczba obywateli podobnie poległych lub skałeczonych, tak od strzałów walczących, jak od sztyletów zbrojeckich, od 160 do 180-ciu.

Pogłoska udzielona przez Wschodnio-niemiecką Poetę, że król Jerzy wrócić uda się do Wiednia i jakiś czas tam zabawi, sprawiła tu przykre wrażenie; Grecy są nadzwyczaj podejrzliwi, co do polityki austriackiej i nie zapomnieli zgnębno jej wpływu na panowanie króla Ottona.

Widok stołecy, lub właściwie mówiąc dzielnic, w których się walka toczyła, dotąd jest nadzwyczaj smutny. Barykady i przeko-py wprawdzie zniknęły, ale ślany i wnętrze pałacu, otaczające go gmachy, bank, hotel koronny, złupiony przez zbójców Kyrakasa, żołnierzy Leostakosa i przez żandarmów; nakoniec znaczna liczba domów nosi jeszcze ślady kul, kartaczów, grenad i pocisków broni ręcznej. Mieszkanie byłego ministra, pana Limos przedstawiła między innymi smutny widok szerokiego strumienia krwi, który ryna jego terasu spływając aż na ulicę. Szkody zrządzone w pałacu obliczają na 50,000 fr.; inne straty są bardzo znaczne.

Godzina dziewiąta wieczorem. Wątpliwie zamienią się w pewność. Mimo pozorną uległość, żołnierze zebrani około Kefisji i Penteliku, podnieśli otwarty rokosz i odmówili posłuszeństwa. Za wyższym rozkazem, wojskowa ubiorzona komisja wysłała oddział swoich rzemieślników, dla przycięcia sprzętów obozowych, lecz żołnierze powitali ich strzelaniem i nakoniec rozbroili. Na prośbę rządu, posłowie zagraniczni rozkazali znowu udać się swoim pierwszym sekretarzom i oświadczyć dowódcom obojdwóch obozów, że jeżeli natch-

miast nie wrócić do posłuszeństwa, ściągną najsurowszą odpowiedzialność, za swe niegodziwe postępowanie.

Generał Mamuris, który miał już opuścić Dafe, z wojskiem znajdującym się pod jego dowództwem, otrzymał rozkaz pozostania na miejscu.

Pułkownik Spolcas dawniejszy minister wojny i przedstawiciel, zastępuje generała Mauro-michalisa pod nazwiskiem nadzwyczajnego komisarza przy wojskach w Arkadii, Misenie i Lacedonie, to jest przy wojskach będących dziś w rokoku.

Sobota, 11-tego o pół do 7-jej z rana.

Wracam z rannej wycieczki po winy. Umocowanie nie wrócił do bardzo późnej godziny w nocy, tak, iż skutek ich poselstwa jest niewiadomy; nikt jednak nie śmie pochlebiać sobie, aby był pomyślny. W razie zupełnej odmowy posłuszeństwa, liczą jeszcze na wyładowanie wojsk marynarki trzech mocarstw w imieniu króla Jerzego 1-go. Zdaje się, że wówczas zgromadzenie narodowe, pod naciskiem mniemania powszechnego, będzie musiało ogłosić za zdradców ojczyzny, głównych przewodców rokoczowych. Artemisa, Papadimantopulosa i Leostakosa, oraz zadekretować rozwiązanie ich oddziałów.

Dołączamy odczyt posłów trzech mocarstw opiekuńczych, o której była wzmianka: Ateny 3 lipca (21 czerwca) 1863 r.

„Nijęj podpisani, ministrowie francuski, angielski i rosyjski, nie mogli być objętnymi widzi wojny domowej, która zakrawiała tę stołecę. Należało przedewszystkiem wstrzymać rozlew krwi i cieszyć się, że zdołali skłonić do zawieszenia broni, w ciągu którego zgromadzenie przeniknione obowiązkami, jakie obojętności wkładają na jego patriotyzm, mogłyby obmyśleć środki, jakich dobro wspólne wymaga.

Nijęj podpisani, działając nad otrzymaniem zawieszenia kroków nieprzyjacielskich i układając się o to z dowódcami stron wojennych, spełnili tylko pierwszą swoją powinność, ale pozostał jeszcze dla nich obowiązek przemówienia do sejmiku narodowego w słowach, których sprawiedliwej surowości nie powinno osłabiać żywe współczucie, jakimie tchną dla Grecji; nie wahają się bowiem oświadczyć, że zdaniem ich zgroma tróbatobojęj walce, którą usiłowali powstrzymać, nie znajdują usprawiedliwienia nawet w źle zrozumianych uczuciach pa-tryotycznych, które zbyt często uzbudzały jednych przeciw drugim członków jednego narodu. W obecnym razie nijęj podpisani wypowiadają, głośno swoje jednoznaczne przekonanie; tylko występna pycha, której poziomę między nie nie osłania, walczy o przemijającą wladzę, choćby przyszło naród wtroczyć w przepaść pochłaniającą całą jego przyszłość.

W mnogich okolicznościach wojny wyzwolenia, zgromadzenia narodowe odwracali wielkie postanowienia, przynosząc ofiarę z pychy, co miało więcej zasługi nad ofiarę samego zgro-madzenia. Niechże członkowie teraźniejszego zgromadzenia natchną się temi wspomnieniami i przykładami swych ojców, którym nieraz przyszło wśród największych niebezpieczeństw zapalonych przez ich własne namiętności, szukać siły do ich odwrócenia. Umieci oni wzniesić w sobie odwagę i stanowczo wracać w te spokojnie i pogodnie obręby, gdzie tylko sam patriotyzm panuje.

Przesilenie, przez jakie kraj dziś przechodzi jest równie dla niej ważnym. Nowa dynastja z góry otoczona żywciznością mocarstw opiekuńczych, może jeszcze uchylić się od ich życzeń; wyspy Jońskie, nie zostały jeszcze przyłączone do królestwa utworzonego w r. 1832-m, a więcej nadto wszystko może jeszcze Grecja ma do nabycia lub do stracenia niezbędne dla siebie powa-żanie Europy. Oto są żywotne dobra, dla ocalenia których ministrowie państw opiekuńczych radzą wam poświęcić niezgodę, nienawiść i wszelkie zachęcania pychy.

Prezes zgromadzenia miał sobie udzieloną notę doręczoną przez nijęj podpisanych sekretarzy swych poselstw, a która miała im służyć za list wierzysłny u dowódców stron wojujących; rzeczona nota kończyła się paragrafem, którego brzmienie nijęj podpisani rozumieją, że przypomnieć powinni; bo jeżeli w poprzeczających słowach usłhowali zagracz Greków uczuciem obowiązku względem samych siebie, względem własnego kraju, względem mocarstw opiekuńczych, względem króla, którego wybrali i względem mniemania całej Europy, nijęj podpisani nie mogą zapomnieć, że mają nagłą osobistą powinność do spełnienia, a mianowicie ochronić krajowców swoich od niebezpieczeństw ohydnej wojny, mogącej skończyć się złupieniem stołecy. Podpisani niemogą też zapomnieć, że troskliwość o własną godność zabrania im usłwcać w niejaki sposób przez swoją obecność okropności wojny, której powodów nikt nie odważy się wypowiedzieć.

Nijęj podpisani, ponawiają więc panu prezydentowi zgromadzenia deklarację, że jeżeli po 48-mio-godzinnym zawieszeniu broni, kroki nieprzyjacielskie ponowią się, przeniosą się oni na pokłady swych okrętów, wezwą swych krajowców, aby też samo uczynili i zerwają wszystkie stosunki z krajem, w którym panuje tak opłakane użycie męstwa, i z którego prawopłakane użycie męstwa, i z którego prawdziwy patriotyzm zdaje się być nazawsze wygnany.

Nijęj podpisani przesyłają panu prezydentowi zgromadzenia narodowego wyrazy wysokiego poważania. (Podpisano) Bourée, Scarlett, Błudow.

DEPRESZE TELEGRAFICZNE.

WIEDEŃ, piątek 31 lipca wieczorem. Cesarz wyjeżdża jutro do Gastein. Dziennik wiedeński Prassa zapewnia, że żaden z ministrów niema towarzyszyć n. panu.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— PRZEGLĄDU POZNAŃSKIEGO za pierwsze półrocze r. 1863 w tych dniach wyszedł zeszyt czwarty. Artykuły w nim zawarte są następujące: Histerjofilia; Ogólny rzut oka na całe dzieje; Samarytanka albo Tajemnica Łaski; Prawodawstwo kościelne; wiadomości bieżące. Piśmiennictwo: Poezje ostatniej godziny Władysława Syrokomli; święty Izidor oracz, za wzór życia rolnikom podany, przez W. Wielogłowskiego; Sprawy publiczne.

— „DON JUAN“ W drukarni Pawłowskiego w Tarnopolu, rozpocznie się niebawem druk pierwszej pieśni „Don Juana“ Bajrona, osobną całość stanowiącej. Autor pracuje nad pierwszym polskim przekładem całego poematu, z którego ustępy w jego tłumaczeniu były wieszczono przed kilku laty w Warszawie, w „Kronice Wiadomości krajowych i zagranicznych.“ O ile jednak pamiętamy owe drukowane urywki, niezbymy im wprawdzie na lekkości, lecz język jest nieco niesforny i wersyfikacja nazbyt skacząca.

— DROGI ŻELAZNE W POZNAŃSKIEM Kolej z Guben do Poznania została ostatecznie przez ministerjum zatwierdzoną. Budowę jej wzięto w entrepryzę Towarzystwo angielskie i w miesiącu październiku r. b. roboty rozpoczęte będą, tak, aby w r. 1865 zupełnie droga ukończona została. Z Cylichowy ma być ramie poprowadzone do Głogowy. Toż samo Towarzystwo angielskie traktuje o wzięcie w budowę kolei od Poznania do Torunia i jest nadzieja, iż ministerjum wkrótce zezwolenie udzieli, skoro tylko kierunek téjże przez rząd zatwierdzonym będzie, gdyż dwa kierunki są proponowane, to jest na Pobiedziska, Gniezno, Trzemeszno, a drugi na Skoki, Wągrowiec, Szubin.

— NOWE PISMO CZASOWE. Odebrałmy z Krakowa pierwszy zeszyt dziennika miesięcznego, lub pięcioletniego (bo tak ogłoszenie redakcyjne zapowiada w prospekcie) pod napisem: „Skarbczyk domowy, pismo poświęcone zabawie i nauce, obejmujące w sobie Historję, biografje, nauki przyrodzone podróże, powieści, poezje, wiadomości o nowych odkryciach i wynalazkach i t. p. ozdobione drzeworytami, wychodzące pod kierunkiem Gustawa Czernickiego, nakładem Juliusza Wildta.“ Już to drugie nowe czasopismo w Krakowie w półroczu bieżącym. O pierwszym, acz krótko, ale dwakroć wzmiankowaliśmy niedawno; teraz słów kilka o Skarbczyku powiedzieć obowiązani jesteśmy. Prospekt ogłasza, że „jedną z najbardziej poszukiwanych potrzeb ogółu, są dzisiaj tanie i doborowe publikacje ilustrowane.“ I dalej nieco: „Przedsiębiorczy wydawnictwo nowej ilustracji, któryby za niską cenę i przy warunkach nader dla czytającej publiczności przystępnych, różnorodnym jej potrzebom i żądaniom dogodzić mogła.“

Zadanie dość wielkie, ale wykonanie, powiedziec nie możemy, aby w zupełności założeniu odpowiadało. Naprzód pismo, o którym mówimy, nie może zwać się „Ilustracją“ bo ma drzeworyty tak iście obite, na papierze tak cienkim i przebijającym, iż śmiało możemy powiedzieć, iż obrazkowe spekulacje księgarskie, wydawne przed dwudziestu laty, a nawet trzydziestu, daleko lepiej nieraz powierzchownie wyglądały. Drugi warunek taniości, za którym tuż zaraz miała iść popularność, także źle obrachowany, bo 12 (bez oznaczenia ścisłego czasu wydawanych) skromnych, zeszytów, wynosi 24 złp. na miejscu, a z premium 28 złp. kiedy daleko obfitszy w objętość, z trzykroć lepszymi drzeworytami i na dwakroć droższym papierze „Przyjaciel dzieci“ kosztuje także 28 złp. a „Kółko domowe“ do którego, oprócz pięknych drzeworytów, dołącza się rocznie 12 rycin kolorowych i drugie tyleż ogromnych arkuszy deseni, krajów i t. p. tylko o 5 złp. jest droższym na rok. Skarbczyk więc, jeśli pragnie stać się rzeczywicie popularnym, to przy spółubieganiu się pism ilustrowanych (których ze Skarbczykiem w tej chwili siedm) musi albo podnieść wartość drzeworytów, które tu stoją na ostatnim planie, albo zniżyć o połowę cenę. Przejdźmy do treści, nie przesadzając jej krytycznie zawczasu. Zaczyna się pierwszym Numerem Piesnią „Bogarodzica-Dziewica“ i artykułem o niej dobrze skreślonym przez redaktora. Dalej prozą opisana „Okolica Krosna“ przez J. Łepkowskiego; z drzeworytem X. A. Schlittego, wystawującym Podcienia (nowy wyraz wprowadzony zamlast „kruganków“). Wyjątek z życia Ludwika XVII szumnie zatytułowany, wcale niepokazną ma ilustrację, jakkolwiek znanego ryłca Wormsa: widać, że tu wadzi najwięcej odbicie, jakimś tu wyżej powiedziliśmy. Piękny wierszyk Szujskiego „na zamku Wiśnickim“ idzie po życiorysie Marcina Tarnowskiego, do którego obrazek pogrzebowy rysował A. G. Grecy w grupie, oraz wizerunki Bułgarisa i Ranarisa ani drzeworytami, ani tekstem się nie odznaczają. Niezły opis biczowników i śmiertelności w średnich wiekach, oraz artykulik o fotografii, kończą zeszyt. Ale tytuł ilustrowany i czegoż niezapowiada? Są tam herby, armatury i narzędzia wszelkiego rodzaju, są bóstwa, pochodnie i kwiaty; są pamiątki archeologiczne i architektoniczne, kapitele, zbroje i wieże; są wreszcie figury dziejowe brane z obrazów znakomitych artystów, wystawujące Jana Sobieskiego, księcia Józefa Poniatowskiego, Barbarę Radziwiłłównę i Wandę. Ze wszystkich rycin, najlepiej skomponowany tytuł, choć i tu wykonanie mogłoby być lepszem. Jeśli Skarbczyk wypełni to wszystko co wypowiedział Prospekt, czego jeszcze po pierwszym zeszytce nie widzimy, wtedy i tytułowa ilustracja w zupełności odpowie wartości wewnętrznej. I tego, wraz z czytelnikami, pismu jak najszczerzej życzymy. (G. P.)

— UROCZYŚCZOŚĆ TYSIĄCLECINIA. — W miesiąc morawskim Brnie, 25-go i 26-go sierpnia r. b. na pamiątkę tysięcznego jubileuszu przyjęcia przez Słowian za sprawą śs.

Cyryla i Metodego, wiary chrześcijańskiej, odbędzie się wielka uroczystość narodowa, której program podały już pisma czeskie. Uroczystość rozpocznie się 25-go sierpnia od solennej sumy, poczem wykonane zostaną przez rozmaite towarzystwa śpiewaków, zaproszone z miast czeskich i morawskich, następujące utwory wokalne: „Cyrill a Method,“ przez p. Krzyżkowskiego; „Kdoż jeste Bożi wojownicy“

pieśń staroczeska, „Otcze nasz miły Pane,“ pieśń staroczeska, „Vlasti,“ przez Prohaska; Staroczeska pieśń św. Wojciecha i t. d. Dnia następnego w południe muzyka wokalna nastąpi w lokalu ređutowym, a po południu będzie wielka beseda narodowa, na której także towarzystwa śpiewaków wykonają liczne utwory wokalne.

OGŁOSZENIA.

Управление Виленскаго учебнаго округа объявляет во всеобщее свидѣніе, что на основаніи Высочайше утверждѣннаго, 2 сего іюля положенія главнаго правленія училищъ, попечительскій совѣтъ Виленскаго учебнаго округа, въ засѣданіи своемъ, 17 сего іюля состоявшемся, опредѣлилъ: принимать во вниманіе неравномерное, по причинѣ мѣстныхъ условій, возрастаніе потребностей учебныхъ заведеній Виленскаго округа, и недостаточность суммы сбора за ученіе, для удовлетворенія вновь являющимся нуждамъ заведеній, взимать плату за ученіе въ наступающемъ 1863/64 учебномъ году, въ слѣдующихъ размѣрахъ: въ Виленскихъ: дворянскомъ институтѣ (въ случаѣ преобразованія его въ гимназію), въ гимназійи прогимназійи и въ Минской гимназійи по 20 руб. сер. съ ученика въ годъ; въ гимназіяхъ: Ковенской, Гродненской, Шавельской, Кейданской, Поневѣжской и въ прогимназійи Тельшевской по 18 руб.; въ гимназіяхъ же: Новогрудской, Пинской, Мозырской, Свенцанской и Бѣлостокской и въ прогимназійи Свислочской, по 15 рублей, съ каждаго ученика.

Zarząd Wileńskiego naukowego okręgu ogłasza, iż na mocy Najwyżej zatwierdzonej 2 bieżącego lipca ustawy głównego zarządu szkół, Rada kuratorska wileńskiego naukowego okręgu, na posiedzeniu 17 lipca postanowiła: Zważywszy niejednostajne z przyczyny warunków miejscowych, wzrastanie potrzeb zakładów naukowych wileńskiego okręgu i niedostateczność summy poboru za nauki, dla zaspokojenia coraz nowych potrzeb zakładów, pobierać opłatę za nauki w nadchodzącym 1863/64 roku szkolnym w następujących kwotach: W wileńskich: Instytucji szlacheckim (w razie zreformowania onego na gimnazjum), w gimnazjum, progimnazjum oraz w mińskim gimnazjum po 20 rub. sr., od każdego ucznia co rocznie; w gimnazjum: kowieńskim, grodzieńskim, szawelskim, kejańskim, poniewieżkim i w progimnazjum telszewskim, po 18 rub.; w gimnazjum zaś: Nowogrodzkiem, pińskim, mozyrskim, swięciańskim i białostockim, oraz w progimnazjum swisłockim po 15 rub. od każdego ucznia. Rządca iura Józef Romankiewicz. 1—418

Отъ Горыгорьскаго Земледѣльческаго института сямъ объявляется, что въ 1863/64 академическомъ году небудеть приема въ студенты института. Въ земледѣльческое же училище и землемѣро-таксаторскіе классы, при Горыгорьскомъ институтѣ состоящие, молодые люди могутъ поступать и въ 1863/64 академическомъ году. Приемныя испытанія для желающихъ поступить въ земледѣльческое училище начнутся 16-го августа а для поступающихъ въ землемѣро- таксаторскіе классы 6-го сентября сего года. 1—419

Od Horyhoreckiego agronomicznego instytutu niniejszem ogłasza się, iż w 1863/64 akademycznym roku nie będą się przyjmować studenci tegoż instytutu. Do szkoły zaś rolniczej i do klass mierniczo-taksatorskich, młodzi ludzie mogą wstępować w tymże 1863/64 akademycznym roku. Egzamina wstępne dla żyjących wstąpić do rolniczej szkoły, zaczną się 16 sierpnia a dla kandydatów do mierniczo-taksatorskich klass—6-go września tegoż roku. Dyrektor Trautfeffer. 1—419

Виленская дирекція училищъ сямъ объявляетъ, что на основаніи циркуляра по управленію Виленскимъ учебнымъ округомъ отъ 2 марта 1862 года, приемъ и экзамены вновь поступающихъ въ Виленскую гимназію учениковъ въ наступающемъ учебномъ 1863/64 году, будутъ производиться съ 15 августа сего года. При влѣтъ учениковъ и представленіи новыхъ въ гимназію слѣдуетъ представлять ихъ метрическія выписи о рожденіи и крещеніи, документи о происхожденіи, и свидѣтельства о наукахъ, безъ которыхъ ученики не будутъ принимаемы въ заведеніе. Г. Вильно іюля 8 дня 1863 года. Директоръ Генрихъ Куратовскій. Письмоводитель Матковскій. 3—397

Wileńska dyrekcja szkół ogłasza, iż na mocy okólnika w zarządzie wileńskiego naukowego okręgu z 2 marca 1862 r., przyjmowanie i egzamina nowo-wstępujących do wileńskiego gimnazjum uczniów w nadchodzącym 1863/64 roku szkolnym zaczną się od 15 sierpnia bieżącego roku. Przy stawianiu się uczniów i przyjmowaniu nowych do gimnazjum, należy składać ich metryki urodzenia i chrztu, dokumenta o pochodzeniu i świadectwa o naukach, bez czego uczniowie nie będą przyjmowani do zakładów. Wilno 8 lipca 1863 roku. Dyrektor Henryk Kuratowski. Sekretarz Matkowski. 3—397

Syrop Siarczany,

z którego znana ze swej użyteczności woda mineralna Eau de Bonnes się wyrabia, przygotowany przez pana EMILA LEROY aptekarza w Paryżu na ulicy d'Antin N. 13. Metoda leczenia za pomocą wód siarczanych, zwana metodą leczenia hydro-siarczaną, przystępna jest dla każdego przez użycie nowo wynalezionego Syropu siarczanego wód Eau de Bonnes. Syrop ten niepsuje się nigdy, nie rozkłada chemicznie, i może jak najdłużej zatrzymać swe własności leczebne. Fiaszka takiego Syropu wydaje cztery butelki wody mineralnej, przez co nierównie konsumentom tanią użyć jej wypadnie. Lekarze zalecają zwykłe Syrop siarczany: 1) na kaszel konwulsyjny i koksusz u dzieci, 2) na suchoty w pierwiastkowym ich objawie, 3) na dolegliwości chroniczne naczyn oddechowych, 4) na katar i w ogólności na wszelkie cierpienia płuc i kanałów oddechowych. Cena fiaszki 2 franki 25 centymów. Znajduje się w składzie materiałów aptecznych p. Galle w Warszawie. 2—415

ROB BOYVEAU LAFECTEUR.

Jest to Syrop roślinny czyszczący krew bez merkurjuszu, leczący odziedziczoną ostrość krwi, oczyszcza ciało z żółci i zepsutych humorów, jest bardzo skuteczny w skroficznych słabościach, silnych boleściach, uporczywych liszajach, wyrzutach syfilitycznych, świeżym zadawnionym, reumatyzmach, wysypce u kobiet, w wieku krytycznym przejścia, nabrzmieniu gruźlowym, chorobach zaraźliwych nowych lub zadawnionych bardzo uporczywych. Dostać można w Warszawie w składzie materjałów aptecznych pana Galle jak również u pp. Sokolowskiego, Grodowskiego, Ch. Lilpopa, Censchnera et Comp., w Lublinie u pp. Mazurkiewicza i Wareskiego; w Wileń u p. Chróścickiego; w Krakowie u p. Mołędzińskiego. Skład główny w Paryżu na ulicy Richer N. 12 u Giraudeau de St. Gervais. 5—333

SYROP Z NADFOSFORANU

(d'hyphosphite) W a p n a D-ra CHURCHILL, Przygotowany przez pp. Grimault et Comp aptekarzy w Paryżu.

Na słabości piersiowe.

Jest to nowe przedniego smaku lekarstwo usmierza najuporczywszy kaszel, koksusz, katar i grype. Leczy wybornie rozjątrzenie płuc i nieocenione sprawia skutki w cierpieniach suchotnikowych. Działanie tego syropu usmierza i łagodzi najniebezpieczniejsze kaszle i pod jego wpływem potnienie nocne ustaje i chorzy wkrótce odzyskują zdrowie, czerstwość i tuszę normalną. W tej samj aptece w Paryżu, znajdują się wyborne cukierki przyrządzone ze soku głównej salaty i laurowych liści, i wszelkich substancji, które są znane w medycynie ze swych własności łagodzących i usmierzających. Cukierki te używają się zwykłe łącznie z Syropem w każdej przypadłości kaszlu, odpluwania i piersiowych wymiotów. Skład dla Panów Aptekarzy: w Warszawie u p. Galle. 3—404

PERLES PURGATIVES W. GUYON

Pigulki kształtu pereł W. Guyon, są ze wszystkich lekarstw najdogodniejsze do przyjęcia i najskuteczniejsze: przeciw zatwardzeniu żółci, flegmie, boleści żołądka etc. Lekarstwo to można używać w każdej godzinie dnia bez zachowania diety. Fiaszka z 60 pigulek złożona kosztuje 3 fr. Dostać można w Krakowie u p. Molendzińskiego pod Barankim, we Lwowie u Tomanka. 2—413

Sledzie

HOLENDRSKIE ŚWIEŻE Otrzymał Handel GRUZEWSKIEGO pod firmą Wojciechowicza w Wilnie 1863 r. lipca 18 dnia. 2—416

NA ANTOROLU, W DOMU IWASZKIEWICZA,

naprzeciw kantoru kwartałowego dozorcy, przedają się t a n i o meble gabinetowe i stolowe. 2—421